

Gün-Xəbər

PREZİDENT İKİ UNİVERSİTETİN REKTORUNU DƏYİŞDİ

Bakı Mühəndislik Universiteti ilə Sumqayıt Dövlət Universitetinin rektorları dəyişdirilib. Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev müvafiq sərəncamlar imzalayıb. **Səh. 2**

BAKIDAKI SÜRÜŞMƏ ZONALARI YENİDƏN AKTİVLƏŞİB

Bibiheybət yolunda dörd ildən sonra yenidən təhlükəli vəziyyət yaranıb.

AzTV xəbər verir ki, istifadəyə verilən yolda yenidən çatlar əmələ gəlib.

Bu çatlar bütün yol və səki boyu davam edir. Hətta yuxarı hissədə yerləşən məzarlıq da qismən çöküb. Tamamilə çökməsinə isə az qalıb.

Qeyd edək ki, binalar, fərdi yaşayış evləri və minlərlə insanın yaşadığı bu ərazilər sürüşmə zonaları üçün aktiv yerlərdir.

Coğrafiya İnstitutunun şöbə müdiri Mirnuh İsmayılov AZTV-yə bildirib ki, artıq sürüşmələrin feallaşma vaxtıdır və ehtiyatlı olmaq lazımdır: *"Bibiheybətə doğru gedəndə sürüşmə, uçqun təhlükəli ərazilər var. Qaya uçqunları gözlənilir."*

"Süni terrasların yaradılması, yamacın eninə kəsilməsi və digər işlər sürüşmənin müəyyən qədər qarşısını alacaq və feallaşmasına imkan verməyəcək".

Paşinyan: "Ermənistan Qarabağ problemini erməni arqumentləri ilə həll edə bilməz"

"Ermənistan Qarabağ problemini erməni arqumentləri ilə həll edə bilməz və edə bilməyəcək".

Bunu ölkənin baş naziri Nikol Paşinyan Milli Assambleyada hökumət saatında "Ermənistan" fraksiyasından olan deputat Qeqam Manukyanın "Qarabağın Azərbaycanın tərkib hissəsi ola bilməyəcəyi ilə bağlı erməni arqumentləri varmı" sualını cavablandırarkən deyib.

"Əslində sualınız artıq sizə cavab verir. Bu, istər müxalifət, istərsə də iqtidar olduğumuzdan asılı olmayaraq, hamımız üçün ümumdür. Biz uzun illərdir ki, "erməni arqumenti" anlayışından istifadə etmişik və Qarabağ problemini bu konsepsiya çərçivəsində həll etməyə çalışmışıq. Təəssüf ki, Qarabağ probleminin erməni arqumentləri ilə həll edilməyəcəyini dərk etməmişik. Qarabağ probleminin həlli ilə bağlı beynəlxalq arqumentlər və hüquqi qüvvəyə malik qərarlar var. Biz inanırıq ki, erməni arqumentləri ilə onları zəiflədə, üstələyə, ləğv edə bilərik", - Paşinyan cavab verib.

"Problem ondadır ki, biz heç bir məsələni erməni arqumentləri ilə həll edə bilmərik, bu gün də heç bir məsələni həll edə bilmərik və edə bilməyəcəyik. Əgər bu mümkün olsaydı, müxalifət vaxtında məsələni həll edərdi və məsələ bu günə qədər gəlməzdi", - baş nazir bəyan edib.

Danışıqlar zamanı Azərbaycana problemi müharibəsiz həll edəcəyinə dair ümid vermək lazım olduğunu bildiren Ermənistanın ikinci prezidenti Robert Köçeryanın bəyanatına toxunan Nikol Paşinyan qeyd edib ki, yeni hakimiyyət Azərbaycana ümid verə bilməzdi, çünki ümid vermək üçün imkanlar artıq tükənmişdi. *"Biz hakimiyyətə gələndə artıq verdiyiniz ümidləri doğrultmağın vaxtı çatmışdı. Bütün məsələ budur", - Paşinyan deyib.*

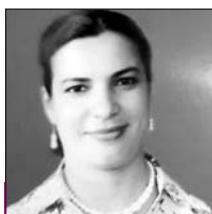
Beyləqanın Haramı düzündə "əjdahalar" peyda olub

Asif Ağayev rayonda nə işlə məşğuldur, bilən varmı?

Səh. 6

İmtina etmək mədəniyyəti...

Onun gözəl gələcəyinin olduğuna inanıram

Səh. 8

Ağ xalat, yoxsa ağ kəfən...

"Bürokratik əngəllər"ə kimlər rəvac verir?

Səh. 5

PREZİDENT İKİ NİVERSİTETİN REKTORUNU DƏYİŞDİRDİ

Bakı Mühəndislik Universiteti ilə Sumqayıt Dövlət Universitetinin rektorları dəyişdirilib. Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev müvafiq sərəncamlar imzalayıb.

Belə ki, sərəncamla Havar Əmir oğlu Məmmədov Bakı Mühəndislik Universitetinin rektoru vəzifəsindən azad edilib. Onun yerinə Yaqub Maksim oğlu Piriyev rektor təyin olunub.

Yaqub Piriyev uzun illər "Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin kollegiyasının üzvlərindən biri olub.

O, həmçinin Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində Neqliyyat fakültəsinin dekanı kimi çalışıb.

Y.Piriyev bu təyinat qədr Elm və Təhsil Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini, nazirliyin Elm, ali və orta ixtisas təhsili şöbəsinin müdiri vəzifəsini icra edirdi.

Dövlət başçısının 23 iyun 2021-ci ildə imzaladığı sərəncamla Y.Piriyev dövlət qulluğunda səmərəli fəaliyyətinə görə "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilib.

Digər sərəncamla Elxan Bahadır oğlu Hüseyinov Sumqayıt Dövlət Universitetinin rektoru vəzifəsindən azad edilib. Rüşət Eyvaz oğlu Əzizov isə SDU-nun rektoru təyin olunub.

Qeyd edək ki, Rüşət Eyvaz oğlu Əzizov 7 aprel 1980-ci ildə Bakıda anadan olub. Əslən Masallı rayonundandır.

Bundan əvvəl Təhsil İnstitutunda direktoru vəzifəsində çalışıb. Həmin vəzifəyə Təhsil nazirinin əmri ilə 2021-ci ildə təyinat alıb.

Rüşət Əzizov 1998-ci ildə Beynəlxalq Mendeleyev Kimya Olimpiadası qalibi kimi Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Kimya Fakültəsinə imtahansız olaraq qəbul edilib və 2003-cü ildə məzun olub.

Həmin universitetdə aspirantura təhsilinə davam edərək, 2006-cı ildə namizədlik dissertasiyasını müdafiə edib və Kimya Elmləri Namizədi (PhD) elmi dərəcəsinə alıb.

2008-ci ildə peşəkar inkişaf proqramını bitirərək, London Materiallar İnstitutunun peşəkar üzvlüyünə qəbul olub (Chartered Scientist).

2014-2016-cı illərdə ADA/Maastricht Universitetlərinin birgə MBA proqramını və 2018-2020 illərdə isə Oxford Universitetinin (Said Business School) ali biznes idarəçiliyi, Executive MBA proqramını bitirib.

Rüşət Əzizovun iş təcrübəsi biotexnologiya, kimyəvi kataliz, pedaqoqika, neft-qaz sənayesi, metal istehsalı, sənaye layihələrinin idarə olunması, təhsil və istehsal bizneslərini əhatə edir.

2 il (2003-2005) Lomonosov adına MDU-da elmi-işçi vəzifəsində çalışaraq, biokorroziya üzrə araşdırma və inkişaf proqramlarında iştirak edib.

8 il (2005 – 2012) BP şirkətində mühəndis kimi beynəlxalq neft-qaz layihələrində təcrübə qazanmış, material/korroziya mühəndisliyi və texnoloji bütövlüyün idarə olunması meneceri vəzifələrində çalışıb.

2012-ci ildən metal istehsalı sahəsində fəaliyyət göstərən Unimetal – Prometal şirkətlər qrupunun icraçı direktoru kimi metal sənayesi layihələrini, istehsal əməliyyatlarını və strateji inkişaf proqramlarını idarə edib.

2019-cu ildə Earnst Young "İlin İş Adanı" müsabiqəsində Sosial Təsir nominasiyası üzrə qalib olub.

Rüşət Əzizov həmçinin Bakı Ali Neft Məktəbinin MBA proqramında (Dizayn Təfəkkürü və Lean Dizayn), Kimya Mühəndisliyi Magistratura proqramında və eləcə də Layihələrin İdarə Olunması Məktəbində (PMI sertifikat) dərs deyib.

Oxford Universitetinin İnnovasiyalar mərkəzində elmi nəticələrin kommersiyalaşdırılması proqramında ekspert kimi fəaliyyət göstərir.

"Engineering For Kids" şirkətinin Azərbaycan üzrə təmsilçisi olan STEM Təhsil Mərkəzinin təsisçisidir.

Böyük Britaniya İsveçin NATO-ya daxil olması üçün miş Krallığın xarici işlər naziri Ceyms Kleverli Ankara- Fidanla keçirdiyi görüşün nəticələrinə dair mətbuat

"Türkiyənin narahatlıqlarının aradan qaldırılması vacibdir"

Türkiyənin narahatlıqlarına dair problemlərin qısa zamanda aradan qaldırılması vacib hesab edir.

APA-nın İstanbul müxbirinin verdiyi xəbərdə görə, bu barədə Birləş-

konfransı zamanı bildirib.

O qeyd edib ki, İsveçin NATO-ya daxil olması alyans üçün güc artımı olacaq və krallıq mövcud problemlərin həllində dəstək verməyə hazır

dir.

İranlı professor Bakıda xəstələrə narkotik tərkibli dərman vermiş: 10 min manat ödəyib ölkəsinə qayıtdı

Bakıda yerləşən İran Klinikasının ortoped həkimi, tibb elmləri üzrə professor Seif Bargihi Tohid Rahman ölkəyə qaçaqmalçılıq yolu ilə narkotik tərkibli vasitələr və güclü təsiredici dərmanlar gətirdiyinə görə cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib.

"Qafqazinfo"nun əldə etdiyi məlumata görə, iranlı həkim narkotik tərkibli vasitələri və digər güclü təsiredici dərmanları gömrük postunda bəyan etmədən Bakıya gətirib.

Professor hava limanında yoxlama zamanı gömrükcülər tərəfindən saxlanılaraq istintaqa cəlb edilib.

Ona qarşı Cinayət Məcəlləsinin 206.2 (qaçaqmalçılıq yolu ilə narkotik vasitələrin gömrük nəzarətindən kənar və ya ondan gizli keçirilməsi) 234.2 (narkotik əldə etmə, hazırlama, satma) və 240.3.2-ci (narkotik vasitələrə və ya psixotrop maddələrə aid olmayan güclü təsir edən maddələri qanunsuz satma, külli miqdarda törədildikdə) maddələri ilə ittiham irəli sürülüb, barəsində Bakıdan çıxması qadağan edilməsi şərti ilə polisin nəzarəti altına verilməsi qətimkan tədbiri seçilib.

Cinayət işi Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində araşdırılıb.

Anket məlumatlarından görünür ki, təqsirləndirilən şəxs Tehran Universitetinin professoru, həmçinin FIFA-nın dopinq və tibbi işlər üzrə məmurudur. O, eyni zamanda, Səhiyyə Xidmətləri Universitetinin nəzdində "İmam Xomeyni" xəstəxanasında və İran İslam Respublikasının Qırmızı Aypara Cəmiyyətinin Azərbaycandakı Nümayəndəliyinin klinikasında (İran Klinikası) ortoped həkim kimi işləyir. Professor hər ay yeddi-on gün ərzində Azərbaycana gələrək, İran Klinikasında xəstələri müayinə və müalicə edib.

Seif Bargihi Tohid Rahman məhkəmədə verilmiş ittihamlarla özünü təqsirli bilib.

O, ifadəsində narkotik tərkibli vasitələri və dərmanları müalicə məqsədilə tətbiq

etdiyini bildirib:

"Həmin dərmanları mənə Tehrandə olarkən xeyriyyə məqsədilə vermişdilər. Bakıya gələndə isə həmin dərmanları burada ehtiyacı olan xəstələrə verməyi düşünərək özümə götürdüm. Bakıdakı pasiyentlərimdən birində Parkinson xəstəliyinin əlamətləri var idi. Həmin dərmanlar da ona müsbət təsir edirdi. Qiyməti də elə baha olmadığına görə heç pul da almırdım. Bir müddət sonra pasiyentin vəziyyəti ilə bağlı iranlı tanış həkimlə söhbət etdim. Tövsiyə etdi ki, bundan sonra nisbətən yüngül təsirli dərman vasitə-

lərindən istifadə olunmalıdır. Dediyim kimi, xanım pasiyentin maddi imkanı olmadığından digər dərmanları da mən alıb gətirməli oldum. Nə psixotrop, nə də güclü təsir edən dərmanları qazanc əldə etmək üçün gətirmişəm. Yeganə məqsədim xəstələrə yardım edərək həkim kimi məndən razı qalmaları olub".

İttiham olunan professor Azərbaycanda olduğu müddətdə dörd yüzdən çox xəstəni təmənnasız müalicə və müayinə etməsini, rəsmi icazə olduğu müddətcə müalicə və müayinə etməyi davam etdirdiyini nəzərə alaraq azadlıqdan məhrum etmə ilə əlaqədar olmayan cəza təyin edilməsini xahiş edib.

Məhkəmə təqsirləndirilən şəxsin xahişini nəzərə alaraq ona həbslə bağlı olmayan cəza təyin edib.

Hökmə əsasən, Seif Bargihi Tohid Rahman 10 min manat cərimə cəzasına məhkum edilib. Professor cəriməni ödəyən kimi dərhal ölkəsinə qayıdıb.

FARS REJİMİNİN RİYAKAR SİFƏTİ İFŞA OLUR

Tehran ABŞ-Ermənistan hərbi təliminə niyə kəskin reaksiya vermir?

İrandakı hakim rejim uzun illərdir ABŞ-ı və İsraili özünün əsas düşmənləri elan edib, bu dövlətlərin İranı dağıtmaq, məhv etmək istədiyini bildirib. Eyni zamanda, özünün qonşu dövlətlərlə siyasi münasibətlərini də həmin dövlətlərin İsrail və ABŞ-a münasibəti əsasında formalaşdırdığını qətiyyənlə gizlətməyib...

Bu günlərdə Ermənistan öz ərazisində, yəni, İranın "qulağının dibində", "burnunun ucunda", "gözünün içində" və s. ABŞ-la birgə hərbi təlimlər keçirir. Ötən illərdə dəfələrlə Azərbaycanı uydurma ittihamlarla - guya İsraili İranla sərhədə gətirdiyimizə, hətta həmin ərazilərə hardansa terrorçular yığıldığına görə "şirin quyruğu" ilə hədələyən İran rejimi Ermənistanın ABŞ-la birgə keçirdiyi hərbi təlimlərə dilini həmin quyruğun altına soxmaqla reaksiya verir.

İranın nə dini lideri, nə prezidenti, nə də heç olmasa XİN başçısı yox, İran Xarici İşlər Nazirliyinin sözcüsü Nasir Kənanı, o da

vcudluğuna dözen deyilik. Sionistlərlə terrorçuların Azərbaycana müdaxiləsi bizə aydındır. Təlimlər də onlara mesajımızdır;

İran bölgədə və sərhədlərində geosiyasi dəyişikliklərə heç vaxt dözməyəcək;

Biz Azərbaycanda sionistlərin və terrorçuların olmasından(? - red.) xəbərdarıq. Azərbaycan Respublikası sərhədində hərbi təlimlər keçirərək bölgədəki sionistlərə və terrorçulara bir signal ötürdük..."

Yaxşı, Azərbaycanı olmayan məsələlərə görə şərhləyib hədə-qorxu gələn, sərhədlərimizdə təlimlər keçirən, "şirin quyruğundan" -filandan nağıllar danışan İran rejimi, Xamenei, deputatlar və s. niyə susurlar? Bəs "şirin quyruğu" necə oldu? Hanı hədə-qorxular? Hanı İranın "qırmızı ci-zgiləri"? Hanı sərhədə qoşun yığılması? Hanı sərhəd boyu uçuşlar, hərbi təlimlər və sair?

Bundan sonra, günü sabah Azərbaycan da ABŞ-la, yaxud İsrailə birgə hərbi təlimlər keçirsə, İranın səsini belə çıxarmağa haq-

yalnız ona bu barədə sula veriləndən sonra ABŞ ilə Ermənistanın ortaq təlimlərindən danışsın. Dedikləri də bu olub:" Bölgədəki problemlər region ölkələri tərəfindən həll olunmalıdır. Biz trans-regional qüvvələrin bölgədə mövcudluğunu sabitlik və təhlükəsizliyə zidd hesab edirik".

Xatırladaq ki, 44 günlük müharibədən bir il keçməmiş İrandakı rejim Azərbaycanın qələbəsinə keçirdiyi sarsıntıyı və hiddəti gizlədə bilməyərək, ölkəmizi şərhləməyə, hədələməyə və sərhədlərimizdə hərbi təlimlər keçirməyə başlamışdı. Həmin vaxt İranın XİN rəhbəri Hüseyin Abdullahian, ardınca isə Xameneinin özü Azərbaycanı hədələdi və təlimin hədəfinin Bakı olduğunu rəsmən elan etdilər.

O günlərdə Abdullahianın dedikləri yaddan çıxmıyab: "Bakıya dəfələrlə bəyan etdik ki, sərhədlərimizin yaxınlığında saxta sionist rejimin elementlərinin mö-

qı varmı?

Ümumiyyətlə, İrandakı hakim rejimin çürük, riayakar, ikiüzlü və adını daşdığı İslam dəyərləri ilə yaxından-uzaqdan heç bir əlaqəsi olmayan mahiyyəti hamıya və yaxşı məlumdur. Qarabağ bu 30 ildə tək cə ermənilərin yox, onlarla birgə torpaqlarımızı talan edib dəmir-dümürünə qədr daşıyan, ermənilərlə ortaq qaçaqmalçılıqla məşğul olan, Qarabağı narkotikdən tutmuş silah alverinə qədr çirkin ticarət yoluna döndərən, müharibə dövründə işğalçı Ermənistanla hər cür dayaq duran və hətta 44 günlük müharibədən sonra da separatçılara nöyüt və silah daşıyan İranın işğalında olub.

Odur ki, bu gün İran rejiminin Azərbaycanın, onun haqq işinin yox, məscidlərimizdə donuz saxlayan və İslama nifrət etdiyini hər addımında sübuta yetirən Ermənistanın yanında olması təbiidir...

Cəlal Məmmədov

Ermənilər Azərbaycandan torpaq qopara bilməz

Ermənistan dövlətinin apardığı siyasət çox təhlükəlidir. Hazırda bölgədə təhlükəli oyun oynayıb. Bu oyun tək Ermənistan üçün yox, bütün region üçün təhlükədir. Ermənistanı Azərbaycan torpaqlarında yaradan və iki əsr arxasında duran, onu qoruyan, türk millətinə qarşı tərribatlarda istifadə edən Rusiyadan üz döndərən ABŞ və Avropa ölkələrinə üz tutması erməni millətinə xas olan xəyanətkar xarakterinə tam uyğundur. Mütəttəfiq kimi Ermənistanın Rusiyanın Ukraynaya təcavüz etdiyi və başda ABŞ olmaqla, 50-yə yaxın dövlətlə baş-başa gəldiyi, qanlı müharibə apardığı və zəif düşdüyü məqamda Ermənistanın Rusiyadan üz döndərməsinə xəyanətdən başqa ad vermək çətindir.

Rusiya erməni millətinin özge torpağında dövlətə sahib olmasına şərait yaratmasının belasını indi dadmağa başladığı zaman Ermənistanın revanşist qüvvələrinin Azərbaycana qarşı tutduğu yol da çox təhlükəlidir.

Ermənistanı Azərbaycanla herb dilində danışmağa cəsarətləndirən ölkələr başa düşməlidirlər ki, türk milləti tarix boyu həmişə "ya qələbə, ya ölüm" sloqanı ilə döyüş meydanına atılıb və yenə də döyüş meydanına atılmağa hazırdır. Bəlkə, Azərbaycanın Şanlı Ordusunun 2020-ci ilin sentyabr ayında başladığı 44 günlük müharibədə Ermənistan ordusunu darmadağın edərək, kapitulyasiya halına saldıqı bəzilərinin

Tapdıq ABBAS

Təsisçi,

"Əməkdar mədəniyyət işçisi",

Pedaqoji fəlsəfə doktoru,

Qarabağ müharibə veteranı

t.abbas1952@list.ru

Paşinyan Rusiya ilə Qərb arasında odla oynayıb...

Ermənilərin arasında doğrudanmı ağıllı adam yoxdur?

yadıncan çıxıb? Heç kim tarixi hadisələri unutmasın...

Azərbaycan dövlətinin Prezidenti erməni millətinə və milləti girov götürmüş separatçı qüvvələrə, onları himayə edən ölkələrin rəhbərlərinə dəfələrlə xəbərdarlıq edib ki, Azərbaycanın qonşu dövlətlərinin heç birinin torpağında gözü yoxdur, amma öz torpağının bir qarışını belə, heç kimə vermək fikrində deyil və qonşu ölkə kimi Ermənistanı sülh müqaviləsi imzalamağa üç ildir ki, dəvət edir. Lakin Ermənistanın ağılsız, tamahgir, qorxaq siyasətçiləri himayəçilərin əlində oyuncağa çevrilərək onların çaldığı havaya oynayıb. Əgər ermənilər uzaqgörən və ağıllı başla fikirləşməyi bacarsaydılar, 44 günlük müharibədə Ermənistanın 5 min nəfərdən çox, Azərbaycanın isə 3 min nəfər gəncin həyatını itirməsi ən böyük faciədir.

Hər bir müharibənin minlərlə gənc insanların həyatını itirməsilə nəticələndiyi ağır faciələri Ermənistanın revanşist qüvvələri və onlara "qaz vuran" güclü dövlətlərin rəhbərləri öz maraqlarını həyata keçirmək üçün Ermənistanın gənclərini nəticəsi böyük faciələrə yol açan qanlı müharibəyə hazırlayırlar. Bəli, Ermənistan siyasətçilərinin düşüncəsiz, müharibə tərəfdarı olan hərəketlərini yalnız "sürüyə qurd gətirən köpəyin" hərəketinə bənzətmək olar! Ermənistan rəhbərliyi başa düşür ki, Qərb dövlətlərini Cənubi Qafqaza gətirməklə, Ukraynanı bürüyən müharibənin alovunu regionumuza gətirirlər. Qərb dövlətlərinin məqsədi heç də Ermənistan və Xankəndində yaşayan bir ovuc erməniləri aq günə çıxarmaq, Xankəndinə status almaq deyil, Qərb dövlətlərinin əsas məqsədi Ukraynaya təcavüz edən Rusiyanı Cənubi Qafqazdan çıxarmaq və Rusiyanın hərbi gücünü parçalamaq üçün ikinci cəbhəni açmaqdır. Məgər Rusiyanı Cənubi Qafqazdan çıxarmaq o qədərmi asandır? Bu prosesdə baş verə biləcək faciələrin miqyası barədə fikir söyləmək, proqnoz vermək mümkündürmü? Bu barədə düşünəndə, Allah eləməsin, adamın gözü qarşısına Suriyada baş verən qanlı, faciəvi olaylar gəlir! Görəsən, Ermənistanın ağız köpüklənə-köpüklənə bağırən və "müharibə" istəyən revanşistləri bu barədə düşünürlermi? İnanmıram...

Bir məqamı qeyd etməyi vacib hesab edirəm. Artıq dünyada özlərini demokratiyanın, insan haqlarının, söz azadlığının və ümumiyyətlə, bütün hüquqların qarantı kimi göstərməyə çalışan Qərb ölkələri hərəket və davranışları ilə sübut edirlər ki, onlar bəyan etdikləri kimi, heç də dünyada hüquq və azadlıqları müdafiə etmir, yalnız öz maraqlarına xidmət edirlər. Məsələn, ATƏT-in Minsk Qrupu (ABŞ, Fransa və Rusiya) BMT TŞ-nin 4 qətnaməsini yerinə yetirmək üçün 27 il heç bir iş görmədilər və Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarının 20 faizini 30 il işğal altından saxlamasına şərait yaratdılar! Təcavüz nəticəsində qaçqın və köçkün düşmüş bir milyondan çox insanın taleyilə maraqlanmadılar! Qərbin "ikili standart" deyilən biyabırçı münasibəti yalnız bundan ibarətdir.

Baxın, dünyada baş verən saysız ədalətsizliklərə bir fikir verin. Xankəndində yaşayan otuz min erməninin hüququ uğrunda mübarizə aparan, "özünü demokratiya beşiyi" adlandıran Qərb dövlətləri İranda bütün haqq və hüquqlardan məhrum edilmiş 35-40 milyon TÜRK millətinin pozulmuş hüquqları barədə bir kəlmə söz belə, demirlər! Yaxud götürək İspaniyada yaşayan 8 milyon kataloniyalıların ayrı dövlət qurub, yaşamaq istəyinin qarşısını alırlar, imkan vermirlər, amma ABŞ, Fransa, Almaniya, Rusiya və digərləri Azərbaycanın Xankəndi şəhərində və ətrafında yaşayan 30-40 min erməniyə muxtariyyət statusu tələb edirlər...

ERMƏNİLƏRİN TERROR CƏHDİNİN QARŞISI ALINIB

Müdafiə Nazirliyinin məlumatı

Sentyabrın 13-ü saat 19:00 radələrində Rusiya sülhməramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azərbaycan ərazisindəki qeyri-qanuni erməni silahlı dəstələrinin kəşfiyyat-diversiya qrupu terror-təxribat əməliyyatları həyata keçirmək məqsədilə Ordumuzun Kəlbəcər rayonu Mərcimək yaşayış məntəqəsi istiqamətində yerləşən döyüş mövqelərinin arasındakı dərə boşluqlarından istifadə edərək bölmələrimizin yerləşdiyi əraziyə sızmağa cəhd edib.

Bu barədə Azərbaycan Müdafiə Nazirliyindən bildirilib.

Döyüş növbətçiliyi aparan hərbi qulluqçularımızın sayıqlığı nəticəsində təxribatın qarşısı alınıb.

Kəşfiyyat-diversiya qrupu bir üzvü yaralı olmaqla geri çəkilməyə məcbur edilib.

Ermənistanın Baş naziri Paşinyanın ABŞ-ın "Politiko" nəşrinə müsahibəsində "Ermənistan daha öz təhlükəsizliyi üçün Moskvaya arxalana bilməz" sözləri bugünə qədər onun Rusiyanın siyasəti barədə tənqidi fikirlərinin ən vacibi sayıla bilər. Paşinyan bu cümlə ilə Ermənistanın Rusiyadan üz döndərdiyini rəsmən elan edib.

Bu sözləri politoloq Elxan Şahinoğlu qeyd edib.

"Paşinyanın başqa bir etirafı ondan ibarətdir ki, o, Rusiyadan asılı olan Ermənistanın hələ də müstəqil dövlət ola bilmədiyini bildirib. Paşinyan mövcud vəziyyəti Ukrayna müharibəsi ilə əlaqələndirib: "Bu savaş Rusiyanın imkanlarına təsir göstə-

Paşinyan Rusiyadan üz çevirdiyini rəsmən elan etdi

rib", - politoloq vurğulayıb.

O qeyd edib ki, Nikol Paşinyanın həm Azərbaycan, həm də Türkiyənin Rusiya üçün strateji əhəmiyyət daşıyan ölkələr olduğu fikri də maraqlıdır: "Paşinyan deyib:

"Kreml bu dövlətləri özündən uzaqlaşdırmamağa çalışır. Biz isə müstəqil, suveren olmaq istəyirik". Yəni Paşinyan demək istəyib ki, Ermənistan Rusiyanın vassal və forpostu olduğu müddətdə müstəqil ola bilməy-

əcək.

Nikol Paşinyan Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıyarsa və ölkəmiqlə sülh sazişi imzalayarsa, Rusiyanı Qarabağdan çıxarmaq daha asan olar. Əks halda Rusiya Qarabağda hərbi varlığı vasitəsilə həm Azərbaycana, həm də Ermənistana təsir alətini saxlayacaq. Məntiqlə Paşinyan Rusiya ilə sağollaşmaq istəyirsə, bunu təkbaşına edə bilməyəcək, bu, regional sayıqlarla həyata keçirilə bilər. Ancaq bunun üçün Cənubi Qafqaz ölkələri arasında münasibətlərin normallaşması lazımdır".

Paşinyan: "Roma Statusu ratifikasiya olunacaq"

Ermənistan KİV-i xəbər verir ki, bunu Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan deyib.

O, hökumətin Roma Statusunu parlamente göndərdiyini və müzakirələrdən sonra ratifikasiya olunacağını bildirib.

"Bunun Ermənistan-Rusiya münasibətləri ilə heç bir əlaqəsi yoxdur, bu yalnız Ermənistanın təhlükəsizlik

problemi ilə bağlıdır", - Paşinyan əlavə edib.

2022-ci ilin sonunda Nazirlər Kabineti Beynəlxalq Cinayət Məhkəməsinin Roma Statusu ratifikasiyası prosesinə başlayıb. 2023-cü ilin martında Ermənistan Konstitusiyası Məhkəməsi Roma Statusunun ölkənin əsas qanununa uyğun olduğunu tanıyıb.

Bundan əvvəl sənədin ratifikasiya olunacağı təqdirdə Rusiya rəhbərliyinin Ermənistana daxil olarkən həbs ediləcəyi ilə bağlı məlumatlar yayılıb.

Sentyabrın 13-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun İsveçrə Konfederasiyasına işgüzar səfəri çərçivəsində Cenevrə Universitetinin Qlobal Araşdırmalar İnstitutu ilə birgə "Regional təhlükəsizlik və Azərbaycanın Mərkəzi Asiya ölkələri ilə əməkdaşlığı" mövzusunda dəyirmi masa müzakirələri təşkil olunub.

XİN-dən verilən məlumata görə, müzakirələrdə nazir Ceyhun Bayramov ölkəmizin xarici siyasət prioritetləri, qonşu ölkələr ilə əlaqələrin

çıxış edib.

Cənubi Qafqaz və Mərkəzi Asiya bölgələrinin, o cümlə-

İqtisadiyyat, enerji təhlükəsizliyi, nəqliyyat, bağlantılar və s. sahələr ilə regional

əsinde yaşayan erməni əsilli sakinlərin tələbatlarının ödənilməsi üçün Azərbaycanın

zirinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tanınması ilə bağlı verdiyi bəyanata baxmayaraq, ərazilərimizdə separatizmi təşviq edən ziddiyyətli açıqlamalar səsləndirməsinin anlaşılmaqla yanaşı, sülh prosesinin gələcəyini sual altında qoyduğunu bildirib.

Bu xüsusda, bölgədə gedən proseslər və regional vəziyyətin beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən düzgün anlaşılması, habelə Ermənistanın sülh prosesinə zərbə vuran qeyri-sabit davranışlarının qınanmasının vacibliyi vurğulanıb.

XİN başçısı: "Ermənistanın sülh gündəliyini təhlükəyə atan davranışları bölgədəki sabitliyə təhdiddir"

den baş verən regional proseslərin əlaqələliyindən bəhs edən nazir Ceyhun Bayramov, son dövrlər ərzində həm ikitərəfli əsasda, o cümlədən çoxtərəfli platformalar çərçiv-

əməkdaşlığın perspektivlərinin mövcud olduğu, xüsusilə Transxəzər Beynəlxalq Şərq-Qərb Orta Dəhlizinin əhəmiyyətinin artdığı bir şəraitdə bu sahədə əməkdaşlıq imkanlarının nəzərdən keçirilməsinin vacibliyi vurğulanıb.

Regional təhlükəsizlik məsələlərindən bəhs edən nazir Ceyhun Bayramov, Ermənistanın Azərbaycan və Ermənistan arasında mövcud kövrək normallaşma və sülh gündəliyini təhlükəyə atan davranışlarının bölgədəki sabitliyə təhdid olduğunu bildirib.

Bu xüsusda, son olaraq, bir tərəfdən Laçın yolu ətrafında vəziyyətlə bağlı guya bölgədə "gərgin humanitar vəziyyət" və "blokada"nın mövcudluğu ilə əlaqədar əsassız iddiaların səsləndirilməsinin, digər tərəfdən Qarabağ bölg-

Ağdam-Xankəndi və Laçın yollarının eyni zamanda istifadə edilməsi təkliflərinin rədd edilməsinin bu ölkənin bir-biri ilə ziddiyyət təşkil edən addımlarının nümunələrindən sadəcə biri olduğu diqqətə

çatdırılıb.

Nazir Ceyhun Bayramov, həmçinin Ermənistan baş na-

Daha sonra, müzakirələr sual-cavab sessiyası ilə davam edib.

perspektivləri, mövcud regional təhlükəsizlik məsələləri, çağırışlar və imkanlar barədə

vəsində münasibətlərin inkişafında intensivliyin müşahidə olunduğunu bildirib.

Azərbaycan-Moldova tibb işçiləri arasında təcrübə mübadiləsi müzakirə olunub

Azərbaycan və Moldova tibb işçiləri arasında təcrübə mübadiləsi müzakirə olunub.

Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (TƏBİB) İcraçı direktoru Vüqar Qurbanovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Moldova Respublikasında səfərdə olub.

11-14 sentyabr tarixlərini əhatə edən səfər çərçivəsində Moldova Respublikasının Təcili Tibbi Yardım İnstitutunda, Tibbi Təlim üzrə Simulyasiya Mərkəzində, "Timofei Moşneaga" Respublika Klinik Xəstəxanasında, Təcili və Xəstəxanayaqədar Tibbi Yardım üzrə Milli Mərkəzdə yaradılan şəraitlə, görülən işlərlə yaxından tanışlıq olub.

Tibb müəssisələrinin rəhbər heyəti və əməkdaşları ilə birgə keçirilən görüşlərdə tibb müəssisələrinin idarə olunması, təcili tibbi yardımın gücləndirilməsi, icbari tibbi sığorta sisteminin tətbiqi imkanlarının genişləndirilməsi, simulyasiya mərkəzlərinin formalaşdırılması, tibb personalı arasında qarşılıqlı təcrübə və bilik mübadiləsi müzakirə edilib.

Naxçıvan Sağlamlıq Mərkəzinin vəzifəli şəxsləri işdən çıxarılib

Naxçıvan Sağlamlıq Mərkəzinin vəzifəli şəxsləri işdən azad ediliblər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası səhiyyə nazirinin birinci müavini, nazir vəzifələrini icra edən Samiq Sadıxov bununla bağlı əmr imzalayıb.

Əmrə əsasən, Naxçıvan Sağlamlıq Mərkəzinin direktoru vəzifəsini müvəqqəti icra edən Vüqar Babayev işdən çıxarılib.

Eyni zamanda S.Sadıxovun digər əmri ilə mərkəzin baş həkimin vəzifələrini müvəqqəti icra edən Mətanət Səferova və baş mühasib Samil Əliyev işdən azad olunublar.

Biləcəri qəsəbəsində yerləşən 11 saylı uşaq poliklinikasında baş verən qaravəlli olaylar barədə zaman-zaman eşitsəm də, canlı şahidi olmamışdım. Günlərin birində eşitdiklərimin gerçək, yaxud yanlış olduğunu görmək istədim. Bu maraqlı məni adıgedən məkana qədər apardı. Əslində səhiyyə adı altında fəaliyyət göstərən yerlərin heç birinə mənə güvən qalmayıb. Etibar edəcəyimiz bir səhiyyə xidmətinin fəaliyyət göstərdiyi yerin olmaması, bu sahədə olanların hərəsinin ağızından çıxan bir avazı eşitməyimiz bir bilsəniz bizi bizdən necə alıb, yorub...

O ki, qaldı 11 saylı poliklinikada və digərlərində baş verənlərdən yazacağıma, əslində hər bir vətəndaşın başına gətirilə bilən ciddi bir vəziyyət haqqında həyəcan siqnalı ola bilər. Ən azından övladını 11 saylı poliklinikaya gətirən valideynlər burda hökm sürən "Burda mənəm, Bağdadda kor xəlifə" tezisini rahatca anlaya bilər.

Xülasə, keçək əsəs məsələyə. Rəfiqəmlə birgə ona edilən telefon zəngilə əlaqədar yollandıq 11 saylı poliklinikaya. Qeyd edim ki, qapıda bizimlə üz-üzə gələn baş həkimin hökmlü davranışı, nəzakətsiz söz soruşma tərzi, sanki poliklinikanı özünün "dədə malı" kimi özəlləşdir-

verər, ümid verər, daha müayinəyə gələnlərə qorxunc sözlər deyib, ürəyini dərdə salmaz. Pasientlə ünsiyyətdə olan həkimin danışığı, üz cizgiləri, hərəkəti və izahatları elə olmalıdır ki, sanki dərman effekti kimi, dozası çox olarsa zəhər, az olarsa nəticəsi olmayacaq...

Hə, qorxunc dedim yadıma baş həkimin xəstələrə necə "stimul" verməsi düşdü. Maraqlıdır, ilk dəfə gördüyü pasientə kiminsə övladının ölməsi haqqında danışmaq hansı humanizmdən xəbər verir, hansı çərçivəyə sığır...??!! - buna sonra qayıdaraq, çünki bu tamami-

gətirib inandırma bilmir ki, yenidən müayinədən keçməli, yeni müalicə təyinatı almalısın. Övlad haqlı olaraq deyir ki, "birinci müayinə nə nəticə verdi ki, ikinci də nə ola?!" Hardasa, övladın fikirlərinə haqq qazandırırım... Çünki birinci müayinə və müalicədə həkimlərin məsuliyyətsizliyini və işinə biganəliyini görmüşdü.

Bəli, artıq məktəblər açılmaq, dərs ili başlamaq üzrədir. Payız da qapılarımızı döyür, deyir ki, bu cür problemi olan uşaqlar, yeniyetmələr müəyyən müalicələr almalı, dərmanlar qəbul etməli, qida rasionla-

Ağ xalat, yoxsa ağ kəfən...

Biləcəridəki 11 saylı uşaq poliklinikasındakı "bürokratik əngəllər"ə kimlər rəvac verir?

miş kimi aparmasına heyrətlə baxan təkə biz deyildik. Yuxarıda qeyd etdiyim kimi, rəfiqəmə poliklinikadan zəng gəlmişdi ki, övladınız yetkinlik yaşındadı, artıq ona - yeniyetmələrə nəzarət edən filankəs həkim baxmalıdır. Bu səbəbdən getdiyimiz poliklinika səlahiyyətli-lərinin uzun-uzadı söhbətindən belə anlaşıldı ki, rəfiqəmin yeniyetmə qızının həkimi dəyişilib. Ona görə də uşaq yenidən müayinədən keçməlidir. Necə deyərlər işin elə əsl həngəməli tərəfi də bundan sonra başladı...

Yeniyetmə qızını poliklinikaya gətirən anaya analizlərin verilməsi və ümumiyyətlə bütün müayinə kabinetlərindən keçməsi üçün göndərişlər verildi. Aydın oldu ki, yeniyetmə qız qan azlığından ciddi əziyyət çəkir. Bunu bilən müayinə həkimi, onlara göndəriş verdi ki, bəs Hematologiya və Qanköçürmə İnstitutunda qanın ümumi analizini versin. Bunu da qısaca qeyd edim ki, ümumiyyətlə, yeniyetmələrə baxan həm sahə həkimləri, həm də nevroloqlar pasientlə nədənsə çox pessimist və ruhdan salma xarakterli tərzdə danışırlar... (poliklinikalarda bu cürdü).

Hansı ki, dedə-babadan görmüşük ki, həkim xəstələrə ruh

lə ayrı mövzudur.

Elə Hematologiya və Qanköçürmə İnstitutunda mövcud olan kaos da bir başqa mövzudur... Orda da hər şey bir tərəfə, insanların çoxluğundan sərbəst hərəkət etmək belə, mümkün deyil. Necə deyərlər, "iyne atsan, yerə düşməz..."

Nə isə, zor-bələyla da olsa, göndəriş alıb analiz üçün qan götürülən otağa keçdik. Yeniyetmə qızın damarından normadan artıq o qədər qan çəkdilər ki, vəziyyəti pisləşdi... Gəl indi bundan sonra yenə də həkimlərə inan, etimad et, görüm necə edirsən. Cavablardan aydın oldu ki, uşaqda D3 vitamini və Fr (dəmir) çatışmır. Hematoloq xanım doktor bir neçə firma dərmanları yazıb, bir neçə aydan sonra yenidən gəlməyi tövsiyə etdi.

Rəfiqəm övladının səhhətilə əlaqədar, həyəcədən həmin o bir neçə ayı depressiyada oldu, yataqdan qalxa bilmədi. Xülasə, vaxt ötdü, vədə yetişdi, övladının hematoqu ilə yenidən danışib vəziyyəti anladanda, ana həkim tərəfindən qınandı ki, bəs vaxtında gəlməmişən... Tənələrə dözməyən ana vəziyyəti olduğu kimi həkimə danışdı...

İndi də yazıq ana övladını yola

rı zəngin olmalı ki, gələcəyimiz olan bu fidanlar sağlam, gümrəh böyüsünlər ki, valideynlər də onlara fərəh hissi ilə baxa bilsinlər.

Bəlkə də heç bu qədər yazmağa ehtiyac yox idi, bütün bunları tək bu cümləyə sığışdırıb demək olardı - səhiyyə sahəsində çalışan həkimlər özlərini o qədər yuxarıdan aparırlar ki, ikinci dəfə onların izi - tozu, nəfəsi olan yerlərə ayaq basmaq istəmirsən. Çünki bu ağ xalatlılardan böyük əksəriyyətinin "müalicə" etdiklərinin sonu ağ kəfənlə bəzənir.

Dediyim budur ki, ey millətə qənim kəsilən ağ xalatlılar biz heç, barı Allahdan qorxun!

Şahnaz Salehqızı

Beyləqandan Bakıya qayıdandan sonra havaların sərinləyib, yağışların başlamasını görüb çox sevindim. Tək ona görə yox ki, Bakıda havalar sərnidi və rahat nəfəs almaq mümkün oldu. Həm də ona görə ki, Beyləqanda yüz minə yaxın əhalinin on minlərlə hektar sahəsi susuzluqdan dağma-dil olurdu. Beyləqanlılar artıq 30 ildir ki, hər yay bu problemi yaşayır. Ən çətin problemimiz Qarabağ məsələsi idi. O da həll edildi, amma biçərə beyləqanlıların problemi deyəsən daha mürəkkəbdir.

Beyləqan camaatı bütün dövrlərdə əməksevər, zəhmətkeş olub, əhali həmin ənənəni bu gün də davam etdirmək əzmindədir. Beyləqanı bəlkə də Azərbaycanın Ukraynası adlandırmaq olar. Amma həyata keçirilən səmərəsiz idarəetmə buna imkan vermir. Beyləqan kimi aqrar rayona mütləq bu sahənin mütəxəssisini rəhbər təyin edib, ondan məsuldarlıq tələb etmək lazımdır. Bu torpaqda nə əksən birə-beş məhsul götürmək olar. Lakin süni yaradılan su çatışmazlığı buna imkan vermir.

Nədənə Azərbaycan məmurlarının hərəkətini müşahidə edəndə adamın xəyalına xam yonca sahəsinə düşmüş ac dana gəlir. Çünki bu iki hərəkət arasında sözlə ifadə edilməyəcək dərəcədə paralellər, eyniliklər var. Xam yonca sahəsinə düşən ac dana hər vaxtlə qısa zaman daxilində, tələsik daha çox ot yemək istəyir və bu mənzərəni ömründə heç olmasa bir dəfə görməyən adam onu heç cür təsəvvür edə bilməz. Bizim məmurlar da tam dəqiqliyi ilə o dana kimi bütün sahələrdə halal-harama, oğruluq-doğruluğa əhəmiyyət vermədən, qısa müddətdə daha çox varidatı yığmaq istəyir. Elə bil müvəqqəti olduqlarını, bu onlara layiq bir görəv olmadığını özləri hamıdan yaxşı bilir. Bu isə bir çox hallarda onların özlərinin və sadə vətəndaşların bəlasına çevrilir.

Beyləqan rayonunun qərb hissəsində, Füzuli, Ağdam və Ağcabədi rayonları ilə həmsərhəd ərazisində bəreketli torpaqları olan böyük bir düzənlik var. Bu düzənlik Haramı düzü adlanır. Ərazisi min hektarla ölçülən bu düzənlik əvvəllər suvarılmazdı - məhdud ərazilərdə dəmyə bostan bitkiləri becərilir, qalan hissəsi isə otlaq sahəsi kimi sovxoz və kolxozların yaylaqdan arana qayıdan qoyun sürülərinə ot-

laq sahəsi kimi verilir. Ərazi dövlət torpaq fonduna aiddir.

Son otuz ildə demək olar ki. Haramı düzünün bütün əraziləri dövlət məmurları və onların himayədarlıq etdiyi fermerlər tərəfindən süni və selləmə suvarma üsulu ilə intensiv becərilir. Ərazidə pambıq, yonca, taxıl, soğan və digər suya tələbatı çox

irlər. Bu dəyməduşer fermerlərə isə "gözün üstə qaşın var" deyən belə, tapılmır - "Haqnəzərəm, belə gəzərəm...". Çünki nə rayonda, nə də ümumiyyətlə, respublikada suvarma suyunun idarə edilməsilə məsul olan heç bir qurum yoxdur. "Meliorasiya və Su Təsərrüfatı" ASC suyu mənbədən götürüb daşıyıcı kollektorlara vurur və bunun-

su içir, aşağıdakılar isə suyun yerinə and içir". Yeni su kanalının yuxarısındakılar torpaqlarını suvarırlar, aşağıdakılar isə and içir ki, su tapmırıq.

Sovetlər dönəmində hər bir kolxoz və sovxozun su norması müəyyən edilirdi və hər bir təsərrüfat öz su normasını kanal qapılarında yivlərin sayı ilə bilirdi. Am-

li Bakıya və digər rayonlara köçməkdədir. Asif Ağayev bir də görəcək ki, lələ köçüb, yurdu qalıb - rayonda onunla aparat işçilərindən başqa heç kim qalmayıb. Ən azı icra başçısı təşəbbüs göstərər, bu biabırçılığa son qoya bilər. Amma bunu etmir. Bilirsiniz niyə? Çünki haramıda əjdaha kimi suyun qarşısını kəsən fermerlər ya icra başçısının dövlətdən icarəyə götürdüyü torpaqları becərən işçiləridir, ya da icra başçısına haqq verən digər məmur-fermerlərdir. Yalnız Haramı düzündə düzlənən "əjdaha"-fermerlərə görə sadə vətəndaşların becərdiyi məhsul yayın istisində yanib külə döndü.

Sovetlər dönəmində Beyləqan rayonuna rəhbərlik etmiş şəxslərdən daha çox yadımızda rəhmətlik Vahid İsmayılov qalıb. Bu adam Beyləqan rayonunun bütün tarlalarının nə vaxt sulanmalı, hansı aqrotexniki qulluğun

Beyləqanın Haramı düzündə "əjdahalar" peyda olub

Asif Ağayev rayonda nə işlə məşğuldur, bilən varmı?

olan bostan bitkiləri becərilir. Beyləqan rayonunun kəndləri üçün nəzərdə tutulmuş bütün suvarma suyunun 70-80 faizi Haramı düzündə kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan məmur-fermerlərə yönəldilir. On minlərlə digər ərazilər isə susuzluqdan yanaraq səhralığa çevrilir.

Beyləqan rayonunun yerli əhali yaşayan kəndlərində ötən üç ay ərzində su üstündə yüzlərlə dava düşüb. Əslində su qıt olduğu üçün camaat arasında dava düşür, bundan isə polis qazanır. Hər iki tərəfi polis şöbəsinə gətirib, hərindən bir neçə yüzlük alıb buraxırlar. Hətta, Haramıdakı fermerlərdən biri polis rəisi ilə söhbət zamanı zarafatla deyib ki, biz tərəkəmələrin suyunu kəsməsək, sizin çörəyiniz kəsilər.

Bəla burasındadır ki, Haramı düzündə torpaq becərən məmur-fermerlər suyu lazımı olduğundan beş dəfə çox götürürlər. Artıq suyu isə şor drenlərə ötürürlər. Bir tərəfdən torpağa suyu çox verməklə onu şoranlaşdırırlar, digər tərəfdən isə suya ehtiyacı olan digər fermerlərin, kənd camaatının suya olan ehtiyacını daha çox əngəlləy-

la da onun işi bitmiş hesab edilir. Suyun idarə edilməsi, onun fermerlər arasında bölünməsi, normallaşdırılması ilə heç kim məşğul olmur. Ona görə də rayonun qərb hissəsində torpaqlar normaldan artıq suvarıldığından şoranlaşaraq, şərqi hissəsində isə susuzluqdan quruyub səhralığa çevrilməklə deqradasiyaya uğrayır. Buna görə də Beyləqan rayonunun bəreketli torpaqlarında ildən-ildən məhsuldarlıq aşağı düşür və nəticədə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı azalır.

Rayonda suvarma suyu üzərində hökm sürən anarxiya nəticəsində suvarma suyunun tən yarısı sor direnlərə axıdılır. Rayonun şərqi hissəsində yerləşən kəndlərin fermerləri naəlac qalaraq şor drenlərin qarşısını torpaq tirələrlə bağlayaraq suyu qaldıraraq qurultularla qarışmış həmin su ilə əkin sahələrini suvarırlar. Bu proses zaman - zaman torpaqların kimyəvi şoranlaşmasına səbəb olur ki, həmin torpağı gələcəkdə bu deqradasiyadan xilas etmək mümkün olmayacaq.

Artıq rayon əhalisi arasında belə bir zərb - məsəl də aktuallaşıb - "Yuxarıdakılar

ma indi suvarma suyu taleyin ümidinə buraxılıb, kim güclüdürsə, su onundur.

Tutaq ki, bunu respublika səviyyəsində təşkil etməyi kimlərsə ağılı kəsmir, bəs bu iş rayon rəhbərliyi səviyyəsində nə üçün təşkil edilmir? Rayonda icra başçısı nədən ötrüdü?

Birincisi, rayon rəhbərliyindən rayon iqtisadiyyatının inkişafı istiqamətində heç nə tələb edilmir. İkincisi isə belə anarxiya icra başçısının da işinə yarayır - "Bulanıq suda balıq tutmaq asan olur". Çünki Haramı "əjdaha"ları da elə başçının adamlarıdır.

Bilən yoxdur ki, Beyləqan Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Asif Ağayev nə işlə məşğuldur, rayonda nəyi və kimi idarə edir. Bildiyimiz odur ki, bu adam başçı təyin ediləndən mərkəzi büdcədən ayrılan pulları silmə və sahibkarlardan müxtəlif bəhanələrlə rüşvət yığmaqla məşğuldur. Rayonda nəyi satmaq mümkündürsə artıq satıb bitirib. İndi də keçiblər müxtəlif qurğuların mühafizə zolaqlarını satmağa.

Belədə isə rayondan böyük köç dalğası sürətlən-
məkdədir. Əlacsız qalan əha-

göstərməli olduğunu belə, əzbər bilirdi. Bəs indiki rəhbərlər necə?

Asif Ağayev pambıq yığıcı ilə taxıl biçinin vaxtını belə, dəyişik salır. Deyilənə görə, bu günlərdə Haramı "əjdaha"larından biri icra başçısına pay-püş gətiribmiş. Şablon hal-əhval soraqlaşmasından sonra Asif müəllim soruşub ki, taxıl biçini necə gedir? Biçərə həmsöhbəti artıq zəmlərim şumlamasına başlanmasına rəğmən deyib ki, biçin çox yaxşı gedir, çənab başçı, tezliklə rəhbərliyiniz altında yekunlaşacaq.

Bax, belə, əziz beyləqanlılar, dəqiq bilin ki, Sizə kim rəhbərlik edir.

Akif Nəsirli

Bir müddət əvvəl Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətində maliyyə yoxlamasının başladığı barədə məlumat yayılmışdı. Məlumata əsasən, icra başçısı Zakir Fərəcovun son üç illik fəaliyyət dövrü maliyyə nazirliyinin qrupu tərəfindən araşdırılıb.

Artıq yoxlamaların ilkin nəticələri də ortaya çıxmaqdadır. Mənbənin bildirdiyinə görə, Z. Fərəcovun ən ciddi maliyyə pozuntusunun biri şəhər stadionu ilə bağlıdır. Arenada yenidənqurma işləri ötən ilin dekabrında başa çatsa da, hələ də istifadəyə verilməyib. Yoxlama zamanı məlum olub ki, stadionda kifayət qədər çatışmazlıq var.

Layihədə nəzərdə tutulan bir çox detallar icra edilməyib, bu da stadionun tikintisində maliyyə maxinasıyası olduğunu göstərir. Buna görə, Sumqayıt kimi böyük şəhərin stadionu istifadəyə verilməyib. Daxil olan yeni məlumatda bildirilir ki, yaxın vaxtlarda Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərəcov vəzifədən azad ediləcək. Stadionun açılışı da yeni başçının təyinatından sonra reallaşacaq.

Yoxlamanın tək Maliyyə Nazirliyi tərəfindən deyil, eyni zamanda Baş Prokurorluq yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsi tərəfindən də həyata keçirilməsi Zakir Fərəcovun məsuliyyətə cəlb olunma ehtimalını artırır. Əldə etdiyimiz məlumata görə, sözügedən quruma tabe olan Sumqayıt Şəhər Təhsil, Səhiyyə, Kommunal Təsərrüfat idarələrində genişmiqyaslı yoxlamaya start verilib.

Artıq yoxlayıcıların əlində yeyinti faktlarının aşkarlanmasına dair məlumat var. Həmin məlumata görə, Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin ilk araşdırması Sumqayıt Şəhər Səhiyyə İdarəsində həyata keçirilib. Həmin araşdırma nəticəsində 6 milyon 427 min manat yeyinti aşkarlanıb. Dövlət qurumu bu yeyintinin birbaşa İcra hakimiyyəti tərəfindən aparıldığını aşkar edib. O da vurğulanır ki, məsələdən xəbərdar olan Sumqayıtın icra başçısı Zakir Fərəcov müəyyən adamlarla danışıqlar aparmağa çalışsa da, imkan verilməyib.

Bu arada Külli miqdarda mənimsemədə təqsirləndirilən Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının sabiq müavini Gündüz Əliyev, onunla birgə ittiham olunan "Sumqayıt Tibb Mərkəzi" Publik Hüquqi Şəxsin sabiq baş mühasibi Gülnarə Bayramova və tanışları – Elxan

Əsədovun cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi başlayıb.

Cinayət yolu ilə əldə edilən mənimsemə pul vəsaitinin 1 milyon 35 min manat məbləğində hissəsinin müxtəlif əqdlər bağlamaqla həyata keçirilən maliyyə əməliyyatları nəticəsində ayrı-ayrı şəxslərin bank hesablarından məxaric edilərək, leqallaşdırılması ibtidai istintaq zamanı sübuta yetirilib.

İş üzrə toplanmış mötəbər sübutlar əsasında Gülnarə Bayramova və Gündüz Əliyevə Cinayət Məcəlləsinin 179.4 (xüsusilə külli miqdarda ziyan vurmaqla mənimsemə), 193-1.3.2 (xeyli miqdarda cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakı leqallaşdırma) və digər maddələri, Elxan Əsədova isə həmin Məcəllənin 32.5, 179.4 (xüsusilə külli miqdarda ziyan vurmaqla mənimseməyə köməkçilik), 32.5, 308.2 (ağır nəticələrə səbəb olan vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə etməyə köməkçilik) və digər maddələri ilə yekun ittiham elan edilib.

Bundan əvvəl isə Sum-

müdxilə edə bilmir. Onun bir neçə dəfə istintaq orqanlarına yanaşaraq, məsələni həll etmək cəhdləri baş tutmayıb. Fərəcovun qorxduğu bacısı oğlunun uzun müddət həbs olunması deyil. İcra başçısını narahat edən əsas məsələ istintaqda Elgizin onun (Z. Fərəcovun) adını çəkməsi ehtimalının yüksək olmasıdır.

Yeri gəlmişkən, yoxlama nəticəsində ortaya çıxan mənimsemə faktları ilə bağlı icra başçısının digər bacısı oğlu, Sumqayıt Mənzil Təsərrüfat İstehsalat Birliyinin rəhbəri Hüseyn Sovet oğlu Həsəno-

Zakir Fərəcovun maliyyə fəaliyyətində nöqsanlar aşkarlanıb...

qayıtın icra başçısı Zakir Fərəcovun bacısı oğlu Elgizlə bağlı cinayət işi açılmışdı. Hüquq mühafizə orqanları tərəfindən qaldırılan cinayət işinə səbəb isə Abşeron rayonunda, xüsusən də Mehdiabad kəndində torpaq sahələrinin kütləvi şəkildə satılması göstərilir.

Məlumatda deyilir ki, çoxsaylı şikayətlərə əsaslanan proses zamanı Mehdiabad kənd icra nümayəndəliyi və yerli bələdiyyənin bir neçə üzvü saxlanılıb. Onlar verdikləri ifadələrində Elgizin adını çəkiblər və torpaq satışı məsələsində söz sahibi olmadıqlarını bildiriblər.

Bundan sonra isə icra başçısının bacısı oğlu istintaqa dəvət olunub və dindirilib. Lakin onu saxlamayıblar. Zəmanətlə sərbəst buraxıblar. Məlumatlarda hazırda Zakir Fərəcovun bacısı oğlunun ölkədən çıxmaq şərti ilə sərbəst buraxıldığı deyilir. Bildirilir ki, buna da dayısının xahişləri nəticəsində nail olunub.

Son xəbərlərə görə, hazırda Elgizlə bağlı qaldırılmış cinayət işi üzrə istintaq gedir. Zakir Fərəcov prosese

vun adının çəkildiyi deyilir. Bu arada Zakir Fərəcovun bacısının həyat yoldaşı olan, "Sumqayıt Nəqliyyat" MMC-nin rəhbəri olmuş mərhum Xanni Rüstəmovla bağlı maliyyə qalmağalının araşdırıldığı iddia olunur.

O da bildirilir ki, "Paşa Bank" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (ASC) Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Fərəcov Zakir Fərəcovun oğlunu məhkəməyə verib. "Azərbaycan Reallığı" saytı xəbər verir ki, buna səbəb Zakir Fərəcovun birbaşa təbəçiliyində olan "Sumqayıt Nəqliyyat-1" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətin (MMC) və Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının Tabeliyində olan "Sumqayıt Nəqliyyat" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətin (MMC) banka külli miqdarda kredit borcu olmasıdır.

İşə avqustun 31-də Sumqayıt Kommersiya Məhkəməsinə hakim Həlimə Aliyevanın sədrliyi ilə baxılıb. Cavabdeh qismində məhkəmədə Fərəcov Zakir Fərəcovun oğlu da dindiriləcək.

Qeyd edək ki, "Sumqayıt Nəqliyyat-1" MMC-nin qanu-

ni təmsilçisi Elgiz Novruz oğlu Fərəcovdur. İcra başçısının bacısı oğlu olan Elgiz Fərəcovun rəhbərlik etdiyi MMC-nin banka külli miqdarda borcu olduğu üçün onun da ölkədən çıxışına məhdudiyyət qoyulub.

Saray bələdiyyəsinin mərhum sədri, 39 yaşlı Vəsilə Əbilhəsənovanın və onun həyat yoldaşının qətlinə Elgiz Fərəcovun adı keçir. Sözügedən cinayət hadisəsi ilə yanaşı, həmin vaxt Abşeron rayon İcra Hakimiyyətinin Memarlıq və Tikinti Şöbəsinə işləyən Elgiz Fərəcovun adı bir sıra əks-səda

mediasında, dövrü mətbuatda "Sumqayıt Nəqliyyat" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətin sədri Xanni Rüstəmovun külli miqdarda pul götürüb, güya ölkəni tərk etməsilə bağlı xəbər dolaşırdı.

Zakir Fərəcovun qudası, Göyçayın sabiq icra başçısı Mehdi Səlimzadənin və Zakir Fərəcova yaxın olduğu şübhə doğurmayan Abşeron rayonunun sabiq icra başçısı İradə Gülməmmədova kimi, Sumqayıtın icra başçısı Zakir Fərəcovun başına eyni hadisənin gələcəyi gözlənilir. Buna səbəb bir qrup sahibkarın Baş Prokurorluq yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə müraciət etməsi, sahibkarların özlərinin verdiyi məlumata görə, Baş İdarəyə etdikləri müraciətin icraata götürülməsidir.

Belə ki, 23-174-01-02-001204 müraciət üzrə icrası qrupa həvalə edilib. Onlar bildiriblər ki, həmin müraciət hələ 2016-cı ildən başlayan borc qalmağalı ilə bağlıdır: "Zakir Fərəcov bizim Sumqayıtda gördüyümüz işlərin pulunu 7 ildir vermir. Dəfələ-

lə onunla görüşüb, problemin dinc yolla həllinə çalışmışıq.

Lakin o, bizi gah hədələdi, gah həbslə qorxuzdu, gah da Sumqayıta girişimizə qadağa qoydurdu.

Uzun çək-çevirdən sonra qərara alındı ki, birlikdə rəsmi qurumlara müraciət edək, məsələnin hüquqi yolla həllinə nail olaq. Ona görə də, KQMBİ-ə müraciət etdik. Artıq müraciətimiz icraata götürülüb. Ümid edirik ki, yaxın zamanlarda məsələ ilə bağlı araşdırmalara start veriləcək".

Qeyd edək ki, Zakir Fərəcovla iş adamları arasında baş verən borc qalmağalı heç də kiçik məbləğ üstündə deyil. Məlumata görə, təkə şikayət edən sahibkarlara icra başçısının 10 milyon manatdan çox borcu var. Digər məlumata görə isə, Fərəcov tək şikayət edənlərə borclu deyil, onun başqa adamlara da böyük məbləğdə borcları var. Deyilənə inansaq, Z. Fərəcovun ümumi borcları üst-üstə 50 milyon manatdan çoxdur.

Bununla bağlı "Cumhuriyyət.az"-ı məlumatlandıran mənbəyə görə, bu pulların Z. Fərəcovun yaxın qohumu olan mərhum Xanni Rəsulova verildiyi bildirilir. Məsələ ilə bağlı həmin vaxtda ölkə

P. S. Yazıda "Gündəmxəbər" saytının materialından istifadə olunub.

Bu, çoxunda olmur, ya da ki, çoxları üzərinə düşən vəziyyənin, öhdəliyin ucbatından imtina da bir məsuliyyət göstəricisi hesab edir.

Bu məqamı istənilən şəxs özünəməxsus şəkildə izah edə, əsaslandırma bilər. Lakin elə məqamlar var ki, orda imtina forması elə birbaşa hadisənin özü, mahiyyəti qədər diqqəti çəkir.

Xatirinizdə olar, yaxın keçmişdə bir "ana"nın körpəsini tullantılar üçün nəzərdə tutulan zibil qutusuna atması gündəmə gəldi. Zətən, gündəm başdan-başa qəzalar, xətlər, kriminal hadisələr, bir sözlə, neqativ xəbərlərlə doludur. Lakin buna baxmayaraq, qadının bir neçə günlük körpəni zibil qutusuna atması, onun video formatı gündəmi daha çox silkələdi. Kameralardan da görüldüyü kimi, qadın körpəni qutuların yanına, yaxud da həmin ərazidə təhlükəsiz, ən azından təmiz bir yerə qoymadı. Ya da qoymaq istəmədi. O, uşağı birbaşa tullantılar olan qutuya tulladı və getdi.

Hadisə barədə xəbərlər, bu motivdən çıxış edərək şərhlər, çıxışlar, yazılar və s. də oldu. Amma xarakterindən, əsaslı və əsassız olmasından asılı olmayaraq, istənilən halda, hadisə arzu olunmazdır. Söhbət son nəticəyə gətirən səbəblərdən də getmir. Bu barədə danışsaq, hər kəsin öz əsası, arqumenti olacaq. O əsasın hansı əsaslara söykənməsindən asılı olmayaraq.

İşin bu nöqtəyə gətirilib çıxarılması çox böyük, azman bir problemin var olmasından xəbər

İmtina etmək mədəniyyəti...

verirsə, ona bir-iki yazıyla, araşdırma ilə nöqtə qoymaq da sadəlövhükdür. Və bu, zamanla, zəhmətlə ortadan qaldırılmalı bir məsələdir.

Söhbət ondan gedir ki, ya zəlzələdən, ya da ki vələlədən, problemin həllini yenidoğulmuşu tullantı əvəzinə zibil qutusuna tullamaqda görüblər. Bəli, yeni doğulan, hələ bu dünyanı dərk etməyən, günah qazanmayan, tam saf, təmiz bir insanı zibil kimi tullantılar içində atıblar. Bunun niyə-

sindən çox uzağam, dediyim kimi. Sözümdəndir ki, nədənsə, kimdənsə imtina edəndə də gərək onu adam kimi edəsən. Hansı ki, keçmişdə düşmənçiliyi də mərdcəsinə edirdilər...

Lakin nə qədər inkişaf edib irəli getdiyimizi düşünsək də, çoxluq ağıl və mərifət, mədəniyyət baxımından irəlində deyil. Elə bu hadisənin özünü götürək. Adama deyirlər, körpəni istəmirsən, istəmə, amma adam ol, onu zibilliyin içində deyil, küçəyə,

bina ətrafına, gediş-gəliş olan yerə qoy. Qoy insanlar onu görsünlər, aparıb əlaqədar qurumlara versinlər...

Bir sözlə, atılan körpədən imtina etməyin forması ondan da ağır olacaqsız, daha heç bir sözlə, şərhə ehtiyac qalmır.

...Başqa-başqa əsrlərdə, zamanlarda, eləcə də ayrı-ayrı ölkələrdə belə hadisələrin son ünvanı kilsələr, məscidlər, ibadət yerləri olardı. Müxtəlif dövrlərdə yaşayan insanlar da məcburiyyətdənmi, ya nədənsə, övladlarından imtina edirdilər. Lakin onlar övladlarını heç zaman bilərəkdən üfunət dolu zibilliklərə atmazdılar. İstərdilər ki, kimə onu tapsın, sahib çıxsın, yaşatsın...

Qeyd etdiyim gündə baş verən hadisədə isə məram heç də körpənin yaşadılması kimi görünmədi, çox əfsus. Qeyd etdiyim kimi, atmaq tapılmağa hesablanırsa, burda tam əksinə oldu.

...İmtina etmək mədəniyyətdən kəsad olan bir anadan dünyaya gələn həmin körpə heç

də şanssız olduğunu düşünməsin. Onun gözəl gələcəyinin olduğuna inanıram, ən azından, bir neçə günlük olarkən, həm zibillikdə tələf olmaqdan, həm də elə bir şəxsə "ana" deməkdən qurtuldu. Allah o uşağı həm tullantılardan, həm də qeyd etdiyim məxluqdan hiyf etdi. Ona görə də, ağırdan-ağır olsa da, həzm edilməsi mümkün olmasa da, həmin uşaq bu barədə gələcəkdə pis olmasın. Onun doğuluşu kiməsə problem yaradıbsa, nəticədə atılıbsa, əslində, uşaq özü böyük bir problemdən - onu zibilliklər içində ataraq ölməyə məruz qoyan bir varlıqdan arınıb, azad olub.

Onu küçəyə, bayıra-bacaya, ən azından, təmiz bir yerə deyil, zibilliyə, xəstəlik, mikrob, infeksiya yuvasına atan bir məxluqdan qurtulub. Mahiyyəti ağır, dərk mümkünə, izahı şərhə, əsassız, arqumentsiz və s. olan hadisədən ağıla gələn, çıxarılan ən bəsit müsbət nəticə yalnız budur.

Nigar Orucova

Mən musiqini çox sevirəm. Musiqinin bütün janrları mənim üçün əzizdir. İnsanlar musiqidən zövq alırlar. Musiqi adamın qəlbini oxşayır. İnsan hər hansı bir musiqi parçasını dinlədikdə rahatlıq tapır, dincəlir, beyni istirahət edir. Təsədüfi deyildir ki, Ulu Öndərimiz Heydər babamız demişdir: "Musiqi ruhun qidasıdır, onu sevmək lazımdır". Ulu Öndərimiz Heydər baba mədəniyyət işçilərinə həmişə böyük qayğı göstərmişdir. Hər dəfə Qəbələ musiqi festivalı keçirilərkən bütün konsertlərdə iştirak etməyə çalışmışam. Səbirsizliklə Qəbələ beynəlxalq musiqi festivallarının keçiriləcəyi günləri gözləmişəm.

Nəhayət həmin gün gəlib çatdı. Cavanşir babam, Rima nənəm və atam Vaqif ilə birlikdə Qəbələ 13-cü beynəlxalq musiqi festivalına tamaşa etməyə getmişəm. Festivalın keçirildiyi hər gün orada olmuşam. Dünyanın məşhur musiqi karifeylərinin bir-birindən maraqlı musiqi nömrələrinə diqqətlə qulaq asmışam. Muğam axşamlarını, məşhur dünya şöhrətli bəstəkarlar Raxmaninin 195 və Bramsın 150 illiyinə həsr edilmiş konsertlər mənə musiqiyə daha böyük maraq oyatdı, hörmətli bəstəkar və professorlarımızın Bramsın taleyinə aid söylədiyi həyat hekayəsinə diqqətlə qulaq asmışam.

Biz görkəmli bəstəkarımız,

Nigar Vaqifqızının festival təəsuratları

əməkdar elm xadimi professor Fərhad müəllimi çox sevirik. Onun bütün simfoniya və əsərlərini həmişə diqqətlə izləmişəm. «Göydəki iki göyərçinin sevişməsi və deyişməsi» dueti çox xoşuma gəldi. Onu ifaçılar çox yaxşı ifa etdilər. Həmişə böyük bəstəkar, böyük insan Fərhad müəllim ilə görüşmək arzusunda olmuşam.

Axı mən də gələcəkdə onun

kimi pianoçu bəstəkar olmaq istəyirəm. Nəhayət həmin gün gəlib çatdı. Mən onunla görüşçə bildim.

Festivala gətməmişdən qabaq təbii tə çiçəklərdən ibarət gül çələngi hazırlamışdım. Festivalın yekun günündə çiçəkləri ona təqdim etmək mənə qismət oldu. Çiçək çələnginin arasına Fərhad müəllimə ünvanlanmış, üç dildə Azərbaycan, İng-

ilis və Rus dillərində yazılmış təşəkkür məktubu qoymuşdum. O gülləri alan kimi məktubu açdı və oxudu. Mənə təşəkkürünü bildirərək. «Do you speak English and Russian?» deyərək məni qucaqladı. Soruşdu ki, xarici dilləri haradan öyrənmişəm? cavab verdim ki, mən Qəbələ şəhər 4 sayılı tam orta məktəbin 6 b sinifində oxuyuram. Xarici dilləri yaxşı

bilən Xatirə Məmmədova və Könül Osmanova kimi müəllimlərdən dərs öyrənirəm. Cavanşir babam da xarici dillərdə danışmağa mənə kömək edir. Gələcəkdə mən də sizin kimi məşhur pianoçu bəstəkar olmaq istəyirəm. Mən Fərhad müəllim ilə şəkil çəkdirdim. Mənim sevincimin həddi-hüdudu yox idi. Axı mən böyük bəstəkarımız Fərhad müəllim ilə görüşmüşdüm. Mən o vaxt Bramsın həyat hekayəsində, Onun böyük bəstəkar Şumen ilə görüşməsinə xatırladım.

Mən müəllimlərim adından, öz adımdan yaşdırlarım adından Respublika Prezidentinə, Mehriban xanıma, Fərhad müəllimə, rayon icra hakimiyyətinin kollektivinə hər il rayonumuzda musiqi festivallarının, müxtəlif ictimai tədbirlərin keçirilməsinə görə dərin təşəkkürümü bildirirəm. Şəxsən Mehriban xanıma mədəniyyətin mədəniyyət Respublikamızın böyük qayğı göstərdiyinə görə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Arzu edirəm ki, onların diqqət və qayğısı sayəsində Respublikamız, rayonumuz

gündən – günə çiçəklənsin.

İmza: Qəbələ şəhər, şəhid Nicat Apayev adına 4 sayılı tam orta məktəbinin 6 b sinif şagirdi Məmmədova Nigar Vaqif qızı.

Fərhad Bədərbeyliyə ünvanlanmış məktubun surəti.

Hörmətli Fərhad müəllim!

Sizə Azərbaycan musiqi sənətinin inkişafında göstərdiyiniz xidmətlərə görə, xüsusilə Qəbələ beynəlxalq musiqi festivalının keçirilməsində fəal iştirakınıza görə böyük müvəffəqiyyətlər, uzun ömür, can sağlığı arzu edirəm. Biz sizi çox sevirik. Arzu edirik ki, siz daha böyük zirvələrə yüksələsiniz.

For your services in the development of Azerbaijani musical art in accordance with Gabala international music festivals for your active participation in the event

I wish you a long life and good health, he will love you very much. We wish you to rise to greater heights.

Uvajenie q-n!

Çto bi pakazali razvitiia Azerbaycanskoqo muzikolnoqo iskustva Qabala mejdunarodnoy so specialnımı usluqami aktiven v provedenii muzikalnix festivali dolqix vaş veličie sverşenia. Jelayu van krerqoqo zdaroia. Mı tebya oçen lyubim.

"İrəvan Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsindən sonra öz nəzarətində saxladığı yeddi rayona nəzarət edirdi. Biz Azərbaycanla elə razılığa gəlməyi təklif etdik ki, iki rayon – Kəlbəcər və Laçın - Ermənistanın və ə Qarabağın (qondarına qurumun - red.) yurisdiksiyasında qalsın. Amma Ermənistan rəhbərliyi bununla razılaşmadı, baxmayaraq ki, biz 10-15 il Ermənistan rəhbərliyini razı salmağa çalışdıq. Müxtəlif variantlar təklif etdik, amma nəticədə bu vəziyyət yarandı. "Nə edəcəksiniz" sualımıza "döyüşəcəyik" cavabını verdilər".

Bu sözləri Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Vladivostokda keçirilən Şərq İqtisadi Forumunun plenar iclasında deyib. Bu, o deməkdir ki, Putin sanki öz ata-babasının torpağı kimi Kəlbəcəri və Laçını da qeyri-müəyyən vaxta qədər Ermənistanın tabeliyində saxlamağı tə-

kim güclüdürsə onun "qucağına" oturmağa çalışır.

Putini əsəbləşdirən də bu zəifliyinin məhz vassalı - həm iqtisadi, həm də hərbi baxımdan bəslədiyi bir ölkənin rəhbəri tərəfindən nümayişkəranə şəkildə göstərilməsidir. Kreml sahibi təbii ki, bunu cavansız qoymaq istəmir, ermənilərə səsələnir, həm də dolayısı ilə Azərbaycan cəmiyyətinə mesajlar verir.

Ermənilərə deyir ki, Azərbaycanın Laçın və Kəlbəcər rayonlarını qeyri-müəyyən vaxta qədər Ermənistanın tabeliyində qalmasını təklif edirdik, Paşinyan qəbul etmədi, müharibə istədi. Bizim siz ermənilərin qarşısında heç bir günahımız yoxdur, günahkar Paşinyandır, sizin düşməniniz, bələlərinizin baskarı odur. Ondən xilas olun, yoxsa Rusiyani yanınızda görməyəcəksiz.

Putin Paşinyanın Qarabağın bütün ərazisi üzərində Azərbayca-

bağın bütün ərazini separatçılardan təmizlənməsinə imkan verməyən, 10 noyabr sənədinə qol çəkən, amma oradakı öhdəlikləri yerinə yetirməyi İrəvandan tələb etməyən də Rusiya rəhbəri olduğu faktını dəyişmir. Bu həm də ötən il fevralın 22-də Azərbaycanla müttəfiqlik sazişi imzalamış Rusiyanın heç bir sənədə, imzaya, bəyanata hörmət etmədiyini göstərir!

Odur ki, Putinin bu çıxışında Azərbaycan cəmiyyətinə ciddi mesajlar var. Bu mesaj xüsusən, Rusiyani müttəfiq, dost, xilaskar görən bəzi azərbaycanlılara ünvanlanıb.

Putin öz dili ilə onlara deyir ki, Azərbaycan rayonlarını hələ uzun illər Ermənistanın tabeliyində saxlamaq istəyirdik, minlərlə azərbaycanlının ölümünə bais olan müharibəni biz alovlandırmışdıq.

Kreml sahibi həm də onu deyir ki, Ermənistan Xankəndi üzərində

MOSKVADAN BAKIYA QARŞI DİPLOMATİK DEMARŞ...

Kremlin Zaxarovanın ifasında növbəti həyasızlığı

Rəsmi Bakının Rusiyanın işğal etdiyi Ukraynanın dörd regionunda keçirdiyi "seçkiləri" tanınamaması və bu barədə ayrıca rəsmi bəyanat yayması Kremli hiddətləndirib. Bunun nəticəsi olaraq, Rusiya XİN Azərbaycana qarşı diplomatik demarş həyata keçirib.

Xatırladaq ki, həmin bəyanatda Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyi ölkəmizin Ukraynanın məlum ərazilərində keçirilmiş qondarma "seçkiləri" tanımadığını bildirib: "Azərbaycan və Ukrayna bir-birinin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü tanıyır və dəstəkləyir. Bundan irəli gələrək, Azərbaycan Ukrayna ərazisində bu dövlətin Konstitusiyasına və qanunvericiliyinə uyğun şəkildə keçirilən istənilən seçkinin legitim ola biləcəyini bəyan edir. Azərbaycanın bu prinsiplərinə uyğun şəkildə beynəlxalq hüququn dövlətlərin suverenliyinə aid olan hüquqlara hörmətlə bağlı universal şəkildə tanınmış norma və prinsiplərinə əsaslanır. Bu meyarlara cavab vermədiyi üçün, Ukraynanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazilərinin bir hissəsində keçirilən son "seçkilər" in ümumiyyətlə heç bir qanuni qüvvəsi yoxdur".

Rusiya XİN sözcüsü Mariya Zaxarova Azərbaycanın bu açıq və beynəlxalq hüquqa tam uyğun mövqeyinə etiraz edərək, Rusiyanın ölkəmizə qarşı diplomatik demarş həyata keçirdiyini bildirib: "Diplomatik xətt üzrə Azərbaycana qarşı demarş tətbiq olunub. Biz bu barədə hər şeyi demişik. Biz ondan çıxış edirik ki, Bakı bizim ölkənin ərazi bütövlüyünə(?) hörmətlə yanaşmalıdır. Necə ki, tərəfdaşlarımız Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü barədə söhbət düşərkən bizim tərəfdən də eyni münasibəti gözləyirlər".

Göründüyü kimi, Rusiya XİN tamamilə beynəlxalq hüquqa zidd, işğalçı müharibə nəticəsində ələ keçirdiyi Ukrayna ərazilərini özününkü hesab etməklə yanaşı, Azərbaycanı da bunu qəbul etməyə, orada keçirilən qondarma "seçkini" tanımağa vadar etmək istəyir. Hansı ki, dünyanın heç bir normal dövləti, ümumilikdə beynəlxalq birlik, BMT və s. bu əraziləri Rusiya ərazisi hesab etmir. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü Rusiyanın işğal olunmuş ərazilərlə birgə "ərazi bütövlüyü" ilə müqayisə etmək isə həyasızlığın ən ekstremal növü, nöqtəsidir.

Digər yandan, elə həmin Rusiyanın Ermənistan dəstəyi sayəsində onillər boyunca işğala məruz qalmış Azərbaycanın dünyanın hər hansı bir nöqtəsindəki işğala haqq qazandırması məntiqdən kənar olar.

Maraqlı olan həm də odur ki, Rusiya zəif sənəddən 4 vilayətin heç birinə tam nəzarət edə bilmir. Bütün bunlar nəzərə alındıqdan sonra Azərbaycana qarşı diplomatik demarş elan edilməsi Kremli siyasi riyakarlığının və Azərbaycana gərək münasibətinin növbəti göstəricisidir.

C.Məmmədov

KREMLİN BAŞ TUTMAYAN PLANI VƏ...

Putin Azərbaycan və erməni cəmiyyətinə hansı mesajları verir?

lif edibmiş...

Bu, münaqişənin lap əvvəlindən Kremlin dəyişməz mövqeyidir. Keçmiş SSRİ ərazisində yaşayan millətlər arasında yaradılmış münaqişələr Moskvanın bölgəni hərbi-siyasi nəzarətində saxlaması üçün əsas vasitə olub. Bu siyasət bu gün də dəyişməyib, amma dünya dəyişib,

Rusiyanın Ukraynada düşdüğü bataqlıq regionda qüvvələr balansına ciddi təsir göstərib. Ermənistan kimi vassal, mövcudluğa görə Moskvaya borclu olan ölkə də indi özünə yeni ağa(lar) axtarmağa başlayıb, Rusiyani başqa ölkələrin postuna çevrilə biləcəyi ilə şantaj edir. Hətta bu şantajında "ciddi" olduğunu göstərmək üçün Rusiyanın əsas düşməni ABŞ-la birgə təlimlər keçir, KTMT-ni iqnor edir...

Təbii ki, bu, Putini bərk əsəbləşdirir, üzünə ağ olan Nikol Paşinyanı cəzalandırmaq istəyir. Putin əlbəttə bilir ki, xəyanət və satqınlıq ermənilərə xas milli xüsusiyyətdir. Paşinyan da bir erməni kimi bu "milli dəyərlərə" sadıqdır,

nın suverenliyini tanıdığını bəyan edərək, ermənilərin qəzəbini də onun üzərinə yönəltməyə cəhd edir, Rusiyanın fakt qarşısında qaldığını göstərmək istəyir

Deyir ki, bununla Rusiyanın əl-qolu bağlanıb: "İndi Prezident Əliyev mənə deyir - yaxşı, bilirsiniz ki, Ermənistan Qarabağın bizim ərazi olduğunu tanıyıb, Qarabağın statusu artıq məsələ deyil, o, həll olunub. Ermənistan rəhbərliyi bunu açıq şəkildə bəyan edərək, 1991-ci ilə qədər bütün ərazini Azərbaycan SSR çərçivəsində hesablayıb və Qarabağın da daxil olduğu bir rəqəmin adını çəkib. Bu baş verdi, bu, bizim qərarımız deyildi. Bu,bugünkü Ermənistan rəhbərliyinin qərarıdır... Əgər Ermənistan özü Qarabağı Azərbaycanın bir hissəsi kimi tanıyıbsa, burada deyiləcək bir şey yoxdur".

Əlbəttə, Putinin 44 günlük müharibədən sonra Moskvadan "küsən" ermənilərin qəzəbini Paşinyanın üzərinə yönəltmək istəməsi başadüşüldür.

Ancaq bu, Azərbaycanın Qara-

Azərbaycanın suverenliyini tanımağa məcbur qalsa belə, biz hərbi, siyasi gücümüzlə bölgədəyik. Ermənilər Paşinyanla haqq-hesab çəksələr, Rusiyanın Qarabağın erməniyəli sakinlərin yaşadığı hissəsi ilə bağlı mövqeyi dəyişməyəcək.

Yeni Ermənistan Qarabağın erməniyəli sakinlərin yaşadığı əraziləri də Azərbaycanın tərkib hissəsi kimi tanımağa məcbur olsa da, Rusiya separatçıları qorumaqda davam edə biləcəyinə eyham vurur. Ermənilər nankor olmayıb "böyük qardaş"a qulaq assalar, Moskva prosesi uzatmaq, ərazidə Azərbaycanın suverenliyinin təmin olunmasını mümkün qədər ləngitmək fikrində olduğu mesajını verir.

Azərbaycan xalqı, dövləti Putinin bu mesajlarına adekvat addımlar atmalıdır. Qarabağın Rusiya sülhməramlılarının nəzarətində olan hissəsində də suverenliyimizin tanınmasını yalnız İrəvandan deyil, həm də Moskvadan tələb etməliyik....

E.Rüstəmli

Gündüz Əliyev 5 milyonluq obyektin hansı pulla tikib?

Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin ərazi idarəetmə şöbəsinin müdiri Gündüz Əliyev və onunla birlikdə Sumqayıt səhiyyəsinə yeyintiye yol vermiş Gülnar Bayramova və Elxan adlı şəxsin növbəti məhkəmə prosesi keçiriləcək. Korrupsiyaya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin apardığı araşdırma zamanı Sumqayıt səhiyyəsinə külli miqdarda yeyinti aşkar olunub.

Yoxlama zamanı məlum olub ki, sözügedən şöbə müdiri yaxın qohumu, baş mühasib vəzifəsində çalışan Gülnar Bayramova və iş adamı Elxanla əlbir olaraq dövlətin 5.5 milyon manat pulunu mənimsəyib. Rəsmi açıqlamaya görə, G. Əliyev və digərləri pulları mənimsəmək üçün 41 MMC yaradıblar.

Qeyd edək ki, Sumqayıtın icra başçısı Zakir Fərəcovun əsas adamı kimi tanınan və şəhərdəki bütün tenderlərə nəzarət edən Gündüz Əliyevin həbs olunma ehtimalı çox yüksəkdir. Lakin maraqlıdır ki, ağır mənimsəmə cinayətində ittiham olunan şəxs məhbəsdə cəza çəkmək əvəzinə, indiyə qədər öz vəzifəsində nə üçün işləyir? Hər gün işə çıxan G. Əliyev isə deyir ki, ona kimsə heç nə edə bilməz.

Şöbə müdirinin Sumqayıtda dəyəri 5 milyon manat olan obyektinin fotosu yayılıb. Redaksiyamıza verilən məlumata görə, Sumqayıt Bulvarında inşa edilmiş bu obyekt əyləncə üçündür. Lakin şöbə müdirinin bu qədər bahalı obyektin hansı pullar hesabına tikdirdiyi mənimsəmə barədə şübhə yadadır. Daha doğrusu, Sumqayıt Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə gedən mübahisə nəticəsində məlum olacaq ki, Gündüz Əliyev həmin obyektin məhz səhiyyə, təhsil və digər sahələrdən "qazandığı" pulun hesabına ərşəyə gətirib.

Aldığımız son məlumata görə, Gündüz Əliyev səhiyyədəki yeyinti ilə canını məsuliyyətdən qurtara bilsə də, qarşıda onu daha iki ciddi problem gözləyir. Şöbə müdiri Təhsil İdarəsində keçirilən yoxlamalara əsasən, məsuliyyətə cəlb oluna bilər. İlk məlumatlara görə, həmin idarədə titinti və təmir işləri adı altında 6 milyon manata yaxın yeyinti aşkarlanıb.

Bundan başqa, şəhərdə 2016-cı ildən indiyə qədər həyata keçirilmiş tikinti və yenidənqurma işlərinə görə, yaranmış borc qalmaqlı da Gündüz Əliyev üçün ciddi problemə çevriləcək. Çünki həmin işləri həyata keçirən iş adamlarının pulları indiyə qədər ödənməyib. Bu məbləğ isə 10 milyon manata yaxındır.

Redaksiyamıza verilən məlumata görə, iş adamları artıq Gündüz Əliyevdən şikayət ediblər. Onlar rəsmi qurumlara müraciət edərək, cinayət işinin açılması ilə bağlı məsələ qaldırıblar. Bize çatan məlumatlara görə, müraciətdə Gündüz Əliyevin etdiyi cinayətləri icra başçısı Zakir Fərəcovun xeyir-duası ilə törətməsindən bəhs olunur.

Görəvindən alınan Nizami RİH-nin şöbə müdirinin "məhkəmə toxunulmazlığı" pozulacaqmı?

Əli Axundov cinayət məsuliyyəti daşıyır

Əli Qüdrət oğlu Axundovun on ildən çox işlədiyi, daha doğrusu, yeyib, doymadığı RİH-in şöbə müdiri kürsüsündən məhrum edilməsi ilə iş bitmir. Bu şəxs cinayət məsuliyyəti daşıyır. Nə qədər ki, görəvdə idi, "xidmətindən" rüsvətlə yararlanıb, "məhkəmə toxunulmazlığı" qazanmışdı.

Əli Nağıyev ƏƏSMN-in başçısı olduğu illərdə Əli Axundov onun "pulyığı" xidmətində köməkçi, sonra əlil, tənha və ahıllara sosial xidmətin təşkili şöbəsinin müdiri kimi əlillərə, qazilərə rüsvətlə xidmət təşkilatçısı adını "qazanmışdı". Sosial xidmətə ayrılan pulları yeməkdən elə "şişib-enləşmişdi(lər)" ki, bir ay-ağı olmayan Qarabağ qazisinə, digər ayağının da kəsilməyi halda, reabilitasiya vasitəsi avtomobillə təmin olunacağı "xidməti" söz verilmişdi. Bu sətirlərin yazarının bununla bağlı telefon-jurnalist sorğusuna Əli Axundovun şöbəsinə "əlillərəqələtləyir" anonim cavabı verildiyindən, sözügedən cavab sual formasında basının medianın məsələlərini bəzəmişdi. 21 il qabaqki o yazıdan sonra bütün sosial, tibbi, mənzil-məişət güzəştlərindən məhrum edildim. Və Əli Axundov və nazir rüsvətlə mənzil verdiyi əlilləri media işçisi Qarabağ əliline qarşı qanunsuzluqlara təhrik etməyə başladı; əlillərə ayrılan pullardan bir kəsə götürüb, düşüb hakim partiyanın mətbu orqanlarının canına. Bir də bildim ki, "Yeni Azərbaycan", "Səs" qəzetlərinin bütöv səhifələrini "ədalət adına görülən işlərə ədalətsiz münasibətin yaramazlığı" barədə ƏƏSMN-in şöbə müdiri Əli Axundovun və "əməkdaşı" Mehdi Mehdiyevin (dırnaq işarəsi ondan yanadır ki, Mehdi Mehdiyev ƏƏSMN-in əməkdaşı deyil, üzvü olduğum Qarabağ Əlillər Cəmiyyətini hökumətin ləğv edərək bazasında yaratdığı ictimai birliyin sədrini(r) imzası ilə böhtan-ittiham cizma-qarası bəzəyir. Məhkəməyə müraciətimə Səbail məhkəməsi geri qaytarmaqla, yuxarı instansiyalar bu qaytarmanı qüvvədə saxlamaqla cavab verdiyindən, məhkəmə təminatı hüququmdan da

oldum, şərəf və ləyaqətin müdafiəsi hüququndan da, hələ üstəlik sağlamlığın müdafiəsi və mənzil hüququndan da. Söz davasında iş aparıcı media orqanları qələbəmi təmin etdi və dövlət başçısı sonda yolunu azmış nazirliyi "təmizləyib"

liği qüvvədə saxladı. Yenidən Nizami məhkəməsinə verdiyim şikayətlərə isə məsləhətçi Ceyhun Bayramov "baxıb" və it-bata salıb. Məsləhətçinin cinayət işinə baxması qeyri-prosessuallığına isə 5 ildən çoxdur Məhkəmə Hüquq Şurası qiymət

yeniledi.

Nazir müavini Tahir Budaqovun qeydiyyatında olduğum Nizami RİH-ə 2009-cu ildə başçı təyin edilməsi keçmiş həmkarı Əli Axundovun RİH-ə ictimai-siyasi şöbəyə müdir gətirilməsi ilə sonlandı. Və Əli Axundov 1-ci dərəcəli Qarabağ əliline qarşı "ictimai-siyasi, humanitar" xidmətini" gizlin gerçəkləşdirməyə, bərdə olmayan, saxta məlumatları dövlət orqanlarına, Ombudsmana ötürməyə başladı. Təsəvvür edin, Xətai məhkəməsinin 2 (!) qətnaməsi ilə 1-ci dərəcəli Qarabağ əliline verdiyi Bəhruz Nuriyev-10A ünvanındakı otaqları başçı-şöbə müdiri "JEK"-in təsdiq etdiyi (?) saxta şəhadətnamə ilə ələ keçiriblər. Yeni başçı Arif Qasımov da Əli Axundovu rüsvət xidmətindən məhrum etmədi.

Əli Axundovun əl altından qara işlərinə hüquq qiyməti verilmədiyindən Nizami məhkəməsinə xüsusi ittiham qaydasında şikayət verdim. Hakim Ramil Həsənov (hazırda vəkil işləyir) icraata götürdüyü işi Əli Axundovun rüsvəti ilə Yasamal Məhkəməsinə göndərdi və orada yanılmıramsa, Zəfər Quliyev icraata götürülmüş işi icraata götürməkdən gizləncə imtina etdi (?) və yuxarı instansiyalar da bu qeyri-prosessual-

vermir.

Əli Axundovun əlil evlərini satmaqda sonuncu alveri 2019-cu ildə Çobanzadə küçəsində tikilən evin bölgüsündə olub. Təsəvvür edin, bütün əlil evlərinin bölgüsü ƏƏSMN xətti ilə mərkəzləşmiş qaydada gerçəkləşir, sözügedən evin bölgüsündə isə yalnız Nizami rayonunda növbəyə duranların hüququ tanınır. Keçmiş başçı Arif Qasımov, şöbə müdiri Əli Axundovun təcrübəsindən elə rüsvət amacı ilə yararlanıb ki, bir neçə evi, villası olanlara, keçmiş, indiki deputatlara, Bakıda mənzil hüququ olmayanlara mənzilləri satıblar. Təbii ki, ƏƏSMN yanında DSMF-in sosial proqramlar sektorunun müdiri (2020-ci ildən ƏƏSMN tabeliyində Sosial Xidmətlər Agentliyinin sədri) Vüqar Behbudovun bu alverdə rolu danılmazdır. Nə yazıq, 4 ildir bu alverə də baş prokurorluq, digər hüquq orqanları hüquq qiyməti vermir.

Axırı, Əli Axundov "ictimai-siyasi alver bazarı"ndan qovuldu. Tahir Budaqov ki Dövlət Statistika Komitəsinin sədridir, yanına aparar, kürsüsüz qalmaqdan qurtarar.

Hara getse də, böhtana görə xüsusi ittihamımdan qurtara bilməyəcək.

Məğrur Bədəlova

Qarabağ əlili xəstəxanada olarkən Bakı İnzibati Məhkəməsi necə iclas keçirib?

Bəhlul Cəlalov da belə, "obyektiv" oldu

Bir neçə gündür kəskin ağrılardan 2 sayılı şəhər xəstəxanasında müalicədəyəm. Bakı İnzibati Məhkəməsi 13.09.2023-cü il tarixinə hazırlıq iclası təyin etdiyindən, məhkəməyə ərizə verib, iclası ertələməyi xahiş etmişəm. Eyni zamanda MPM-in 67-1 maddəsinin tələbinə uyğun olaraq 1-ci dərəcəli əlil kimi, dövlət hesabına vəkillə təminatıma bir həftədir yenedən ərizə vermişəm. Hakim nə vəkillə təminatla bağlı ərizəmə baxıb, nə xəstəxanada yataqda olmağıma.

Cavabdeh ƏƏSMN tabeliyində DSMF-in Xüsusi Şərtlərlə Təyinat üzrə Mərkəzi Filialının sifarişi ilə iddianın mümkün sayılmaması qərara alınıb. Qərar verilməyə də, "elektron- məhkəmə" informasiya sisteminə bu barədə məlumat yerləşdirilib. Bəhlul Cəlalovun obyektiv olduğu deyilirdi. Məgər obyektivlik birtərəfli qərar qəbul etmək deməkdir? İstənilən halda, hakimin tərəfləri dinləmək hüququnu pozması göz önündədir. Dinlənilmə hüququnun pozulması qərarın ləğvinə mütləq əsasdır. İPM-in 31.1, MPM-67-1, bütövlükdə Konstitusiyanın 61-ci maddələri ilə təminat verilən hüquqi yardım hüququna qadağa da ciddi pozuntudur.

Məhkəmə hakimiyyətinin inzibati orqanlardan öhdəlik götürməsi bir daha üzə çıxdı. Bu dəfə daha kobud şəkildə: İddiaçı Qarabağ əlili xəstəxanaya yatağında, Bakı İnzibati Məhkəməsinin hakimi Bəhlul Cəlalov hakim otağında qazinin pensiyasına "ölüm hökmü" çıxardı.

Məğrur Bədəlova

Hesablama Palatası "Aqroservis" ASC və tabeliyindəki qurumlar üzrə dövlət vəsaitlərinin və əmlakının idarə olunmasının hüquqi aktların tələblərinə, eyni zamanda dövlət sektoru kontekstində düzgünlük aspektlərinə uyğunluq vəziyyətinin müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə audit aparıb.

Bu barədə "Report"a Palatadan bildirilib.

2020-2022-ci illəri əhatə edən auditin nəticələrinə əsasən pul vəsaitlərinin hərəkəti üzərindən maliyyə tutumu ümumilikdə daxilolmalar üzrə 311,2 milyon manat, xaricolmalar üzrə 278,3 milyon manat təşkil edib.

Funksional fəaliyyətin müstəsna hədəfi kimi yalnız kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçıları ilə kommersiya münasibətlərinin rəsmiləşdirilməsini tələb edən mandata bəzi hallarda əməl edilməyərək kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçısı olmayan ticarət və ya xidmət sahəsinə aid alıcı və sifarişçilərlə də kommersiya sövdələşmələri bağlanıb ki, bu da həmin vasitəçi şəxslərin rentabelliği hesabına müvafiq malların və ya xidmətlərin son istehlakçısı olan fermerlərdə müəyyən əlavə maliyyə yükünün yaranmasını şərtləndirib.

Dövlət mülkiyyət mənsubiyyətli kommersiya qurumu olmaqla müstəqil gəlir mənbələrinin mövcud olmasına baxmayaraq fəaliyyətin planlaşdırılması çərçivəsində tərtib edilməklə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş smetalar kommersiya fəaliyyətinin planlaşdırılması kimi deyil saxlanma xərclərinin (büdcə təşkilatına analogi) proqnozlaşdırılması kimi formal olaraq rəsmiləşdirilib, o cümlədən mümkün sərbəst mənfəətin istifadə və ya zərərin bölüşdürülməsi istiqamətləri bu və ya digər formada müəyyənləşdirilməyib.

Kənd təsərrüfatı istehsal vasitələrinin, o cümlədən 2019-cu ilə satın alması nəzərdə tutulan texnikanın və damazlıq heyvanlarının lizinq yolu ilə satışı üzrə faktiki olaraq 2021-ci ilin mart ayında Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinə ötürülmüş qalıq portfeldən yığılan vəsaitlərdən 31.12.2022-ci il tarixinə 4,2

milyon manat məbləğində olan hissəsinin maliyyə (mühasibat) uçotu registrində kreditör borc kimi əks etdirilməsi və aidiyyəti üzrə (büdcə təşkilatı olan Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinə) köçürülməsi təmin edilməyib.

Ehtimal olunan qiymətlərin müəyyənləşdirilməsi prosesində alınması planlaşdırılan malların (işlərin və xidmətlərin) təchizatını (işlərin görülməsini və xidmətlərin göstərilməsini) həyata keçirən şəxslərdən sərbəst şəkildə qiymətlər barədə məlumatların əldə olunması imkanlarından səmərəli istifadə edilməyərək 5 milyon

yət hüququnun istifadəsiyə keçməməsi şərti ilə) predmeti üzrə kənar hüquqi və fiziki şəxslərlə bağlanmış müqavilələrdə kənd təsərrüfatı texnikaları ilə konkret hansı təsərrüfatlarda (təsərrüfatların rekvizitlərinin elektron kənd təsərrüfatı informasiya sisteminin data bazası ilə üzləşdirilməklə) və torpaq sahələrində hansı həcmli işlərin və ya xidmətlərin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar hesabatlılıq şərtləri (sistemi) müəyyənləşdirilməmişdir ki, bu da dövlətin resursları ilə kənd təsərrüfatı istehsalçıların əkin sahələrindəki işlərinə dəstək tədbirlərinin statistik uçotunun

zamanda 2005-2019-cu illər ərzində dövlət büdcəsinin müxtəlif mənbələrindən (eləcə də digər mənbələrdən) maliyyə vəsaitlərinin əvəzsiz əsaslarla ayrıldığı halda həmin daxilolmalar hesabına bu ilin əvvəlinə uçotda kreditör borc kimi qeyd edilmiş 54,8 milyon manat məbləğində vəsaitin nizamnamə kapitalının artırılmasına yönəldilməsi məsələləri üzrə zəruri işlər həyata keçirilməyib.

Azərbaycan Dövlət Zona Maşın Sınaq Stansiyasının və Lənkəran Dövlət Maşın Sınaq Stansiyasının 2015-ci ilin aprel ayında, Azərbaycan Təcrübə-Sınaq və

qram təminatları vasitəsilə avtomatlaşdırılması, ilkin sənədləri, ilkin uçot sənədləri və vergi bəyannamələri arasında mövcud olan uyğunsuzluqların vaxtında araşdırılması və aradan qaldırılması təmin olunmayıb.

Cinayət və digər tərkibli əlamətlərlə hüquq mühafizə orqanlarında araşdırılan, məhkəmə orqanları tərəfindən araşdırılmaqla müvafiq qərarlar qəbul edilən debitor borcların günahkar şəxslərdən alınması istiqamətində tədbirlərin gücləndirilməsi, aidiyyəti qurumlarla rəsmi yazışmaların mütəmadi əsaslarla aparılması, eyni zamanda debitor borclarının uzunmüddətli dövr ərzində bağlanmasını təmin etməyən digər şəxslər üzrə cərimələrin tətbiqi, məhkəmə orqanlarında müvafiq iddiaların qaldırılması, kommersiya sövdələşmələrinin dayandırılması kimi təsirli tədbirlərin görülməməsi xüsusi aktualıq kəsb edib.

Maliyyə (mühasibat) uçotu sənədlərində başa çatdırılmamış (yarımçıq) tikinti obyektləri kimi 31.12.2022-ci il tarixinə ümumi dəyəri 59,7 milyon manat məbləğində əks etdirilmiş Ucar Pambıq Emalı Zavodu Kompleksinin və 13 sayda pambıq tədarükü məntəqələrinin auditlə əhatə olunan hesabat illərində inventarizasiyası həyata keçirilməyib.

Auditor toplanmış sübutlara əsaslanaraq kommersiya fəaliyyətinin mandata uyğun yalnız kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçıların tələbatına adekvat təşkil edilməməsinə, dövlət əmlakının uçotu və üzərində sərəncamvermə prosedurlarının pozulmasına dair bir sıra hallardan başqa digər audit predmetlərinin tətbiq edilən meyarlar baxımından əsasən uyğun olması ilə bağlı şərti müsbət rəy verib.

Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının Kollegiyası auditin nəticələrini müzakirə edərək auditlə əhatə olunan dövr üzrə yol verilmiş bu və digər nöqsan və çatışmazlıqlarla əlaqədar vəsaitlərin bərpasının təmin edildiyini nəzərə alıb, qalan digər nöqsan və çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün konkret təkliflər irəli sürüb.

Əşrəf Mehdiyev

Hesablama Palatası "Aqroservis"də nöqsanlar aşkarlayıb

manata yaxın dövlət vəsaitinə qənaət etmə imkanları reallaşdırılmayıb.

Auditin gedişatında yerlərdə seçmə qaydada həyata keçirilmiş baxışlar zamanı Ucar Pambıq Emalı Zavodu Kompleksinin əsas tərkib hissələri kimi Yağ emalı zavodunun və Lifsiz toxum istehsalı zavodunun ümumiyyətlə fəaliyyət göstərmədiyi, Pambıq emalı zavodunun istehsal gücündən (potensialından) aşağı səviyyədə istifadə olunduğu aşkar olunub.

Kənd təsərrüfatı texnikalarının "müvəqqəti istifadəyə" və ya "operativ lizinqə (istifadəyə)" verilmə (mülkiy-

etibarlı aparılmadığını deməyə əsas verir.

Müvafiq tapşırığın icrası çərçivəsində 2021-2022-ci illər ərzində əvəzsiz əsaslarla Kənd Təsərrüfatı Nazirliyindən qəbul edilmiş damazlıq heyvanlarının güzəştli şərtlərlə satışından əldə edilmiş 1 milyon manat məbləğində vəsaitin aidiyyəti (büdcə təşkilatı olan nazirliyə) üzrə köçürülməsi auditin keçirildiyi müddətin sonunadək təmin edilməyib.

Dövlət büdcəsindən kənd təsərrüfatı texnikasının alınması üçün 2021-ci ildə 10 milyon manat, 2022-ci ildə 10 milyon manat məbləğində ayrılmış vəsaitlərin, eyni

Təmir Zavodunun isə 2021-ci ilin may ayında Cəmiyyətin tabeliyinə verilməsi şəraitində ayrıca mühasibat uçotu subyektləri olan həmin qurumların müvafiq maliyyə göstəriciləri (hesabatları) üzrə konsolidə edilmiş maliyyə hesabatları tərtib edilməyib, tabeli qurumların fəaliyyəti daxili nəzarət sisteminin (prosedurlarının) əhatə dairəsinə hər hansı formada daxil edilməyib, onlarda mühasibat uçotunun aparılması və maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsi müvafiq standartlara uyğun olmayıb, nağd əməliyyatların qarşısının alınması, maliyyə (mühasibat) uçotunun pro-

Azərbaycan ordusunun əsgəri Nahid Vahid oğlu Məmmədov 27 sentyabr 2020-ci ildə işğal altında olan ərazilərin azad edilməsi uğrunda savaşa könüllü gedib. 14 oktyabr 2020-ci ilə kimi

addım-addım, kənd-kənd torpaqlarımızı azad edən qəhrəmanların sırasında olub. İndisə Xəzər rayonu Binə qəsəbəsində Şəhidlər Xiyabanında uyuyur. Səadət xanımın danışarkən hələ də "uşağım" dediyi Nahid birdən-birə azad olunmuş torpaqlarda ucalan bayraqlarla

birlikdə böyüyüb-ucalıb. Qardaşı Elməddin ilk nəvə olduğundan hamı onu daha çox əzizləyirdi. Mənsə daha çox Nahidə bağlıydım. Onu elə uşaq kimi əzizləyərdim. Mənimçün böyüməmişdi elə bil. Anayam, bəlkə ondan tez ayrılacağıma, onu daha az görəceyimi hiss edirdim. Müharibəyə gedəndə ayıldım birdən. Oğlum o qədər böyüyüb ki, vətəni azad etməyə gedirdəyə düşündüm... Ana nə qədər özünü toparlamağa çalışsa da gözündəki damlalar yanağından süzülürdü, bütöv düşürdü... Adama elə gəlirdi ki, yer kürəsidi ananın gözlərindən düşən. Müharibələrdən bezən, ağrıyan Yerdə...

1996-cı il iyunun 11-də elə Binədə dünyaya göz açmışdı Nahid. Bütün uşaqlar kimi sevinmiş, ayaq açıb yerimişdi. 2002-2013-cü illərdə Binədəki R. Sadıxov adına 136 Nəli məktəbdə orta təhsil almışdı. 2013-2014 -ci ildə Azərbaycan Memarlıq və İnşaat universitetinin nəzdindəki İnşaat kollecində oxuyub. 2014-2015-ci ildə Gəncədə, sonra Ağdamın sərhəd kəndində illərlə düşmən qonşuların hərbi cinayətlərinin şahidi olan Xındırstanda, sonra Yenikənddə müddətli həqiqi hərbi xidmət keçib. Baş əsgər və baş atıcı olub. Xidmət hissəsindən ailəyə tərifnamələr, təşəkkürnamələrlə qayıdıb. Həqiqi hərbi xidmətdən sonra təhsilinə davam edib, "İnformasiya texnologiyaları" ixtisasına yiyələnib. Müxtəlif yerlərdə işləyib, kənardan sakitcə yaşayırmış kimi görünə də, Nahid sərhəddə keçən xidməti günlərini unuda bilməyib.

Vahid Məmmədov: "Hər gün işğalda olan torpaqlarını görmək çox çətindi. Adam döyüşmək, torpaqları azad etmək istəyir" deyirdi tez-tez. Nə edəsən ki, Azərbaycanın taleyinə də belə namərd qonşular düşüb. Ev deyil ki, satıb köçəsən. Bu vətəndi. Onu qorunalısən. Məncə vətəni sevmə hər bir keştorpaqlarımızın ermənilərin işğalında olmasından narahat idi. Döyüşməyə hazır idi. Oğlanlarım məktəbli olanda da tor-

paqlarımızın ermənilərdə olmasından narahat olurdu. Sindirə

bilmirdi iki oğlum da. Bu işgalla barışa bilmirdilər. Tovuz hadisələri zamanı, Polad Həşimovun ölüm xəbəri yayılarda gedib ikisi də könüllü yazılmışdı. Heç sorğu-sualı olmadı. Əksinə qürur duyurdum oğlanlarımla. Mən sevinirəm ki, ləyaqətli oğullar böyütmüşəm. Belə oğullar böyüdən ata-analar qürurlu olmalıdır. Məni aparsaydılar, özüm də gedib döyüşərdim. Nahidə qismət imiş. Qardaşını aparmadılar. Düzdü, çox cəsur idi, "erməniyə can verməz" deyə düşünsəm də, şəhid olacağını hiss eləmişdim.

Hər bölüydə seçilmiş əsg-

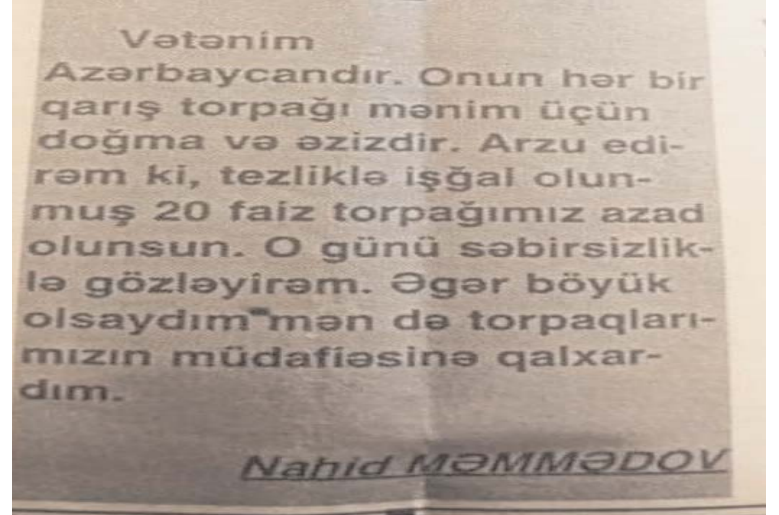
oktyabr... 530 yüksəkliyi uğrunda gedən döyüşlər ən ağır döyüşlərdən oldu. Yüksəklik güclü müdafiə olunurdu. Texnika ilə getmək mümkün deyildi. Yaxın məsafədə, üz bəz atışmalarla irəliləyən oğulları təsəvvür edin...

Tərtər-Ağdərə yolunun üstündə yerləşən yüksəklik Ağdərənin açarı idi. Füzuli Balakışzadə də çoxu kimi 27 avqust 1999-cu ildə İkinci Qarabağ savaşıdan illər sonra anadan olub. Orta təhsilini

bitirdikdən sonra 2016-2020-ci illərdə Gəncə Dövlət Universitetində təhsil alıb. Sonra Həqiqi hərbi xidmətə yollanıb: Ərazilərimizin işğalda olmasıyla barışa bilmirdim. Elə bilirdim ki, mütləq mən

murdu. "öndə gedəcəm" deyə inad edirdi. Dayanan kimi "nə

Yarası nisbətən yüngül olduğundan bizi o təxliyə etdi.

vaxt irəli gedirik" deyirdi. Hücümə, döyüşdə həmişə öndə getmək döyüş bacarığı,

Gözüm Nahidə idi. Nahidin şəhid olduğunu hiss etdim. Müharibənin ən ağır tərfi

NAHİD MƏMMƏDOV UCALIĞI

erlər olur. Onlar həmişə öndə gedir. Şəhidləri, yaralıları çıxarmağa da onlar gedir.

döyüşməliyəm. Hərbi xidmətə gedəndə özümə savaşa gedən kimi hiss edirdim. Torpaqların

psixoloji hazırlıq, cəsurluq tələb edir ki, Nahid belə oğul idi. Ağdərə, Suqovuşan uğrunda

döyüş yoldaşlarını itirməkdə. Hələ də unuda bilmirəm o səhnəni.

Düşmən əlinə keçməsin deyə şəhidləri, yaralıları döyüş bölgəsindən çıxarmaq da hər döyüşçünün bacardığı iş deyil. Bunun üçün möhkəm iradə, cəldlik, psixoloji və fiziki güc tələb olunur. Nahid Məmmədov məhz belə döyüşçü idi. Şəhidləri təhlükəli ərazilərdən çıxarmaq, yaralıları xilas etmək döyüşməkdən asan deyildi. "Bizim xilasedici"miz idi"- dedi döyüş yoldaşları. 14

azadlığı fikri beynimə oturmuşdu. Bəlkə elə uşaqlıqdan adımla birlikdə ruhuma hopmuşdu. 26 sentyabrdan 27-nə keçən gecə artıqdöyüşə hazır idik. Müharibənin necə ağır olduğunu bilsək də hamımız sevinirdik. İlk gündən özümü qalib hiss edirdim. Nahid-könüllülərdən idi. Əslində komandirlər könüllüləri qabağa buraxmamağa çalışırdılar. Amma Nahidi saxlamaq ol-

döyüşlərdən keçmişdik. Suqovuşan azad idi. 530 yüksəkliyini almalyıdıq. Nəse sakitlik yarandı. 14 oktyabr döyüş yoldaşımız Anarın doğum günü idi. Döyüş tapşırığını da yerinə yetirmişdik. Sevinirdik. Anarı sözlə də olsa təbrik etmək istədik. Mina yağışı başladı. 3-5 m məsafədə düşdü minalardan biri. Qəlpələr üstümüze yağdı. Yaralandım. Anar da yaralandı.

"Yüksəkliyə birinci özüm qalxacam" deməyini unuda bilmirəm. Elə yüksəkliyə qalxmağı arzulayırdı ki... Kəndləndi Füzuli. Mən də ona on-suz da unuda bilmədiyini anları bir daha yaşatdığım üçün kəndləndim. Həm də sevindim. Sevindim ki, bizim hələ uşaq dediyimiz bu oğullar işğalda olantorpaqların azadlığı kimi tarixi xoşbəxtlik yaşadılar.

Səadət xanımın xatirələrindən: Dördüncü sinifdə oxuyurdu. Bir gün həyacanla evə gəldi. "Ana, müəllim "Mənim arzum" mövzusu yazmağı tapşırıb. Özü də on cümlədən çox olmasın. Yazım, sən də baxarsan-dedi. Oxudum maraqla. Yazısı qəzetdə də çap olundu: Vətənim Azərbaycandır. Onun hər qarış torpağı mənim üçün doğma və əzizdir. Arzu edirəm ki, tezliklə işğal olunmuş 20 % torpağımız azad olunsun. O günü səbirsizliklə gözləyirəm. Əgər mən də böyük olsaydım orpaqlarımızın müdafiəsinə qalxardım".

Belə yazmışdı Nahid Məmmədov "Mənim arzum" mövzusu. Bu arzuya böyüdümlər qeyrətli oğullarımız. O qədər böyüdümlər ki, ən uca zirvəyə qalxdılar elə "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü", "Suqovuşanın azadlığına görə" medallarına layiq olan Nahid Məmmədov kimi...

Kamalə Abiyeva

Fermerlərə ayrılan subsidiyalar

Onlar bundan necə yararlanırlar?

"Bu, Azərbaycan fermerləri, kənd təsərrüfatı üçün çox ağır məsələdir".

Bu sözləri Liberal İqtisadçılar Mərkəzinin sədri Akif Nəsirli fermerlərə ayrılan subsidiyalar və onların bu subsidiyalardan necə yararlanması haqqında danışarkən deyib.

Akif Nəsirli deyir ki, kənd təsərrüfatında çalışan fermerlərə əhəmiyyətli həcmdə subsidiya verilmir, verilən subsidiyalarda adətən məhsulun əkin dövrü başa çatdıqdan sonra verilir: "Mənim üçün də maraqlıdır ki, subsidiyalar əslində kənd təsərrüfatı əkininin xarakterinə, ümumiyyətlə mövsümün xarakterinə uyğun verilməlidir. Məsələn, taxıl əkin fermerə hazırda əkin, səpin məsələlərini həll etmək üçün mütləq subsidiya vermək lazımdır ki, fermer imkanı qədər daha çox ərazi-

də əkin aparsın, torpaqlarının şumlanmasını, səpinin aparılmasını səmərəli şəkildə həyata keçirə bilsin. Məsələn, elə adam var ki, 200 hektar yeri var, onun 50 hektarını şumlamağa imkanı çatır, pulu yoxdur. Subsidiyalar isə ona görə verilir ki, bu fermerlər bütün sahələrini şumlaya, məhsul əka bilsin".

Ekspert deyir ki, taxıl əkin fermerə ən yaxşı halda bu ilin subsidiyasını dekabr, yanvar, fevral ayında verilir: "Taxılın artıq əkin-biçin vaxtının keçdiyi bir dövr olur. Fermerlər var ki, subsidiyaları o vaxt alır deyər yanvar ayında taxıl səpir. Yanvar ayında əkilən taxılın məhsuldarlığı oktyabr, noyabr ayında səpilən taxılın məhsuldarlığından nə qədər məhsuldar, keyfiyyətli toxum olsa belə, 50 faiz aşağı olacaq".

Akif Nəsirli bildirib ki, problem subsidiyaların təkə mövsümə

uyğun verilməməsi deyil, bu sahədə problemlər çoxdur: "Birinci onunla əlaqədardır ki, mütəxəssislərin sayı azdır. Mütəxəssislər var, lakin onlar həlledici vəzifələrdə deyil, həlledici qərarlar qəbul edə bilmirlər. Subsidiyaların verilməsindəki problemlərdən biri onun nağdlaşdırılması prosesidir. Subsidiyaların hər 100 manatından cəmi 25 manatını fermer nağdlaşdırır bilir. Qalan 75 faizini mütləq əvvəlcədən müəyyən olunmuş şirkətlərdən əyani vəsaitlər almağa xərcləməlidir. Gübrələr, herbisitlər, pestisidlər, toxum və s. almalıdır. Həmin şirkətlər də dəqiqi bilir ki, fermerlərə verilən vəsaitin 75 faizi mütləq onlara xərclənəcək. Ona görə də xaricdən keyfiyyətsiz toxum, gübrə, yemləmə vasitələri, herbisitlər, pestisidlər götürərək bazarda ən keyfiyyətli məhsuldan da baha verirlər. Beləliklə də mənfəət əldə etmiş olurlar. Bu problemləri aradan qaldırmadan məhsuldarlığı yüksəltmək olmaz. Çünki keyfiyyətsiz toxumdan keyfiyyətli məhsul götürmək, keyfiyyətsiz gübrədən istifadə edib yüksək aqrotexniki nəticə əldə etmək mümkün deyil. Artıq əvvəlki dövrlərdəki kimi deyil. İndi yemləmə vasitələri rəngarəngləşib, təkə köklə yemləmə olmur ki, fermer işi peyin verməklə bitirsin. Dünyada artıq kökdən kənar qidalanma ilə bağlı təcrübələr var. O məhsulların da keyfiyyətlisi və keyfiyyətsizisi var. Ölkəyə isə əksər hallarda keyfiyyətsizisi gətirilir".

Davud

ABŞ RF-dan buğda ixracı ilə bağlı proqnozu yenidən qaldırıb

ABŞ Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Rusiya Federasiyasından buğda ixracı ilə bağlı proqnozu yenidən qaldırıb

ABŞ Kənd Təsərrüfatı Departamenti sentyabr hesabatında Rusiyada yeni kənd təsərrüfatı ilində (iyul 2023-2024-cü il) buğda yığımı proqnozunu yenə dəyişməz qoyub - 85 milyon ton. Təhvil verilmiş son ehtiyatların təxminləri yenidən 1 milyon azalaraq 10,44 milyon tona çatdırılıb.

Lakin hesabatda Rusiya Federasiyasından buğda ixracı proqnozu artırılıb - 48 milyon tondan 49 milyon tona. Departamentin əvvəlki hesabatında buğda ixracının təxmini (proqnozu) də 500 min ton artırılmışdı.

Qarğıdalı ilə bağlı proqnozlar dəyişməyib. Cari kənd təsərrüfatı ilində Rusiya 4,2 milyon ton qarğıdalı ixrac edə bilər.

Yem taxıl istehsalı artıb - 39,4 milyon tondan 39,8 milyon tonadək, ixrac 9,11 (+200 min ton) təşkil edəcək, daşınma ehtiyatları hələ də 1,77 milyon ton səviyyəsində qiymətləndirilir.

Rusiya Federasiyasının əsas rəqibi olan Avropa İttifaqı üçün buğda ixracının təxminləri (proqnozları) 1 milyon azalaraq 37,5 milyon tona çatdırılıb. Aİ-nin buğda istehsalı proqnozu da 1 milyon azalaraq 134 milyon tona endirilib.

Eyni zamanda, ekspertlər Ukraynada buğda yığımı proqnozunu yenidən 1,5 milyon artıraraq 22,5 milyon tona çatdırıblar. Son ehtiyatlar 4,13 milyon tondan 4,11 milyon tona qədər enərək bir qədər azalacaq. Ukraynadan buğda ixracı 11 milyon ton (əvvəlki hesabatla müqayisədə +500 min) səviyyəsində proqnozlaşdırılır. Qarğıdalı istehsalı proqnozu 28 milyon tona (+500 min) qədər artırılıb. Qarğıdalı ixracı dəyişməyərək 19,5 milyon ton olub.

Qazaxıstanda buğda yığımı 15 milyon ton (dəyişməmiş) səviyyəsində proqnozlaşdırılır. Avqust hesabatına görə, ixrac 1 milyon artaraq 10,5 milyon tona çatıb. Son inventar daşınma təxmini 3,2 milyon tondan 2,6 milyon tona endirilib.

Yeni kənd təsərrüfatı ilində global buğda məhsulu 787,34 milyon tona (avqustda 793,37 milyon ton), yemlik taxıl 1 milyard 496,5 milyon tona (avqust təxmini - 1 milyard 497,26 milyon ton), qarğıdalı 1 milyard 214,29 milyon tona qədər azalacaq.

Rusiya Federasiyasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi 2023-cü ildə taxıl yığımı proqnozunu 130 milyon tona çatdırıb. Departamentin əvvəlki proqnozu 123 milyon ton idi.

ABŞ Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi Kırım və yeni ərazilərlə bağlı məlumatları öz proqnozlarına daxil etmir.

Dəniz

Əhali 8 ayda ərzağa 20 milyard xərcləyib

2023-cü ilin yanvar-avqust aylarında pərakəndə ticarət şəbəkəsində istehlakçılara 35,7 milyard manatlıq, o cümlədən 20,2 milyard manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 15,5 milyard manatlıq qeyri-ərzaq malları satılıb.

Dövlət Statistika Komitəsindən (DSK) Bizim.Media-ya verilən məlumata görə, 2022-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 3,2 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə 2,1 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 4,5 faiz artıb.

2023-cü ilin yanvar-avqust aylarında alıcıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində aldıkları mallara xərclədiyi vəsaitin 52,1 faizi ərzaq məhsullarının, 4,4 faizi içkilər və tütün məmulatlarının, 12,7 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 5,4 faizi avtomobil benzini və dizel yanacağına, 4,8 faizi elektrik malları və mebellərin, 2,3 faizi əcazılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların, 1,1 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 17,2 faizi isə digər qeyri-ərzaq mallarının alınmasına sərf olunub.

Hesabat dövründə qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış malların dəyəri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 3,2

faiz artaraq ümumi pərakəndə ticarət dövriyyəsinin 99,7 faizini təşkil edib.

2022-ci ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə

2023-cü ilin yanvar-avqust aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə müəssisələr üzrə 2,0 faiz, fərdi sahibkarlar üzrə 3,8 faiz, bazar və yarmarkalarda 3,1 faiz artıb.

Hesabat dövründə pərakəndə ticarət şəbəkəsində əhalinin bir nəfəri orta hesabla ayda 440,1 manatlıq, o cümlədən 248,5 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 191,6 manatlıq qeyri-ərzaq malları alıb.

Leonid Brejnevdən Şevardnadzeyə atmaca

“Stadiona dalaşmağa yox, futbol oynamağa getmək lazımdır...”

Digər xarici ölkələrdə olduğu kimi SSRİ-də də birinci şəxslərin təhlükəsizliyi ilə bağlı xüsusi qaydalar mövcud olub. Bu qaydalar onlar tərəfindən pozulduqda ölkənin ali orqanları tərəfindən siyasi liderlərə xəbərdarlıq formasında “cəza”lar da tətbiq edilib. Elə 1977-ci ilin iyul ayında Gürcüstanın birinci katibi Eduard Şevardnadze də Moskvaya, Mərkəzi Komitəyə təhlükəsizlik təlimatını ciddi şəkildə pozduğuna görə dəvət edilib.

Maraqlıdır, kifayət qədər siyasi təcrübəyə malik olan, birinci katib vəzifəsindən əvvəl öz respublikasında daxili işlər orqanlarına rəhbərlik edən Şevardnadze ni qayda-qanunu pozmağa hansı hadisə vadar edib?

Hər şey futboldan başlayıb, Tbilisidə keçirilən “Dinamo” Tbilisi və “Zarya” (Voroşilovqrad) arasındakı matçdan. Əvvəlki oyunlarda olduğu kimi Şevardnadze bu matçı da birbaşa stadiondan, birincilər üçün ayrılmış lojadan seyr edib. Stadionda təxminən altmış minə yaxın azarkeş olub.

Oyunun son dəqiqələrinə qədər hesab açılmayıb. Bu da azarkeşlərin hiddətinə və gərginliyə səbəb olub. 86-cı dəqiqədə gürcüstanlı hücumçuya qarşı rəqib komandanın cərimə meydançasında kobudluq edərək onu yıxıblar. “Zarya”nın müdafiəçisinin bu kobudluğu azarkeşləri hiddətləndirib və onlar tribunaldan “penalti” deyərək qışqıraraq arabir hakimə də söyüşlər yağdırıblar. Hakim Romuldos Yuska isə öz

işarəsi ilə oyunun davam etdirilməsini, bir neçə dəqiqədən sonra isə öz fiti ilə oyunun sona çatdığını bildirib. Bu sonuncu fit sənsindən sonra azarkeşlər yaşıl meydançaya axışıblar. Sonradan məlum olub ki, meydançaya təxminən 5-7 min azarkeş daxil olub. Bu məqamda milis patrullarının köməyi ilə hakimlər və rəqib komandanın oyunçuları çox çətinliklə futbolçuların istirahəti üçün nəzərdə tutulmuş otağa çatdırılıblar. Stadionun hasarından demir lövhələri, oturmaqlardan taxtaları qoparan azarkeşlər ha-

kimlərin və futbolçuların olduğu yerə hücum ediblər.

Vəziyyətin son dərəcə gərgin olduğunu öz gözləri ilə görən Şevardnadze səsgücləndirici vasitəsi ilə azarkeşlərə müraciət edib. Ancaq onun 1-2 dəqiqəlik müraciəti heç bir nəticə verməyib. Daha sonra səsgücləndiricidən gürcülərin böyük rəğbət bəslədiyi idman şərhçisi Kote Maxaradzenin səsi eşidilib. Bu səs də azarkeşləri geri qaytara bilməyib.

Şevardnadze yaşıl meydançaya düşməyə cəhd edib. Ancaq bu qarışıq durumda və sızılıqda o,

heç iki-üç metr belə qabağa gedə bilməyib. Qarşıdurma isə anbaan daha da gərginləşib.

Bir neçə dəqiqədən sonra stadionda gürcü azarkeşlərin kumiri David Kipiani görünüb. Həmin qarışıq məqamda azarkeşlər Kipianini alqışlasalar da, sonra onu çiyinləri üstə yaşıl meydançadan kənara çıxarıblar. Yəni bununla demək istəyiblər ki, onun da məsələyə müdaxiləsi mənasızdır.

Nəhayət, Şevardnadze 3-4 nəfər mühafizəçinin köməyi ilə azarkeşlərin yanına düşə bilib. O, səsgücləndirici vasitəsi ilə növbəti dəfə azarkeşlərə müraciət edib, onlardan dönə-dönə xahiş edib ki, arxasınca gəlsinlər. Birinci katibin bu cəhdi alınmış. Şevardnadze qabaqda, azarkeşlər isə onun arxasınca stadiondan çıxıblar. İzdiham təxminən bir kilometr məsafə qət etdikdən sonra Şevardnadze ayaq saxlayıb və kiçik bir nitq söyləyib: “Əziz dostlar, problem bu yolla həll olunmur. Biz bu məsələ ilə ciddi məşğul olacağıq, kimin haqlı, kimin haqsız olduğunu aşkar edəcəyik. İndi isə sizdən xahişim odur ki, evlərinizə dağılışasınız. Mən artıq yeriməyə təqətim yoxdur...”

Bununla da Şevardnadze gec

də olsa insidentin qarşısını almağa nail olub.

Stadionda baş vermiş hadisə zamanı təkəcə daxili qoşunlardan və milislərdən 35 nəfər müxtəlif dərəcəli bədən xəsarəti alıb, bir neçə təcili yardım və milis maşınları yandırılıb.

Stadiondakı hadisələr haqqında dərhal Mərkəzi Komitəyə məlumat verilib və Şevardnadze təcili Moskvaya çağırılıb.

Hadisə Siyasi Büro üzvlərinin iştirakı ilə Leonid Brejnevin kabinetində müzakirə olunub. Büro üzvlərinin bəziləri Şevardnadzenin yaşıl meydançaya düşməsinə təhlükəsizlik təlimatını pozması kimi qiymətləndirirlər və ona partiya cəzası verilməsini istəyiblər. Baş katib bütün təklifləri dinlədikdən sonra Şevardnadzeyə söz verib. Birinci katib hadisəni bütün təfərrüatları ilə danışmış, bildirib ki, hadisəyə birbaşa müdaxilə etməyəcəyi təqdirdə daha ağır nəticələr ola bilər.

Brejnev bu hadisəyə görə Şevardnadzenin “başını sığallaması” da, onun hiddətli və qəzəbli kütlənin arasında sülh yaratmasına haqq qazandırdı. Baş katib yığıncığı zarafatla yekunlaşdırıb:

Eduard Amvrosieviç, bu dəfə partiya cəzasından yaxa qurtara bildiniz. İndi bizim sizə bir tövsiyəmiz var, bundan sonra stadionda dalaşmağa yox, futbol oynamağa getmək lazımdır...

Qeyd edək ki, Şevardnadze müəllifi olduğu “Keçmiş və gələcək haqqında fikirlər” kitabında hadisənin təfərrüatlarına geniş yer ayırıb.

Müşavirədə baldırını Xruşova göstərən yazıçı

1959-cu ildə Kremldə Nikita Xruşovun iştirakı ilə ideoloji məsələlərə həsr olunmuş müşavirə keçirəndə toplantı iştirakçıları “maraqlı” bir hadisə ilə üzləşiblər.

Həmin müşavirədə yüksək rəngli dövlət məmurları ilə yanaşı, ölkənin tanınmış simaları, yazıçılar, şairlər, bəstəkarlar, rəssamlar da iştirak ediblər. Bir neçə çıxışdan sonra yazıçı Qalina Serebryakova da söz istəyərək tribunaya çıxıb.

Amma onun çıxışı heç də ədəbiyyatla bağlı olmayıb. Yazıçı cəzaçəkmə müəssisələrində vəziyyətin ürekaçan olmadığından, məhbuslara qarşı qeyri-insani münasibətdən söhbət açıb. Xruşov onun sözünü yarımçıq kəsib:

- Sizin çıxışınızın bu müşavirəyə heç bir aidiyyəti yoxdur, söylədikləriniz isə həqiqətə uyğun deyil. Yazıçı həqiqəti söyləməlidir.

Xruşovun iradından sonra Serebryakova tribunadan iki addım kənara çıxıb, etəyini qaldıraraq baldırını Xruşova və müşavirə iştirakçılarına nümayiş etdirib:

- Buyurun baxın, diqqətlə baxın, çapıqlara, armaturla vurulan zərbələrin yerinə diqqət yetirin və özünüzlə söyləyin, mənim dediklərim həqiqətdir, yoxsa yalan? Göstərdiklərim söylədiklərimin canlı sübutudur.

Xruşov bu mənşərəni gördükdən sonra bir neçə saniyə susmağa məcbur qalıb. Amma yazıçının cavabını da verməyi vacib sayıb:

- Bunlar Stalin rejiminin nişanələridir, biz heç vaxt belə şeylərə imkan vermərik. Qalina Serebryakova hələ gənclik illərindən cəsəretli olmağı ilə fərqlənib.

1905-ci ildə Kiyevdə inqilabçılar ailəsində anadan olan Serebryakova orta məktəbi bitirdikdən sonra ali tibb təhsili

O, sovet liderini susmağa məcbur edib ...

alılıb. Əslində o, həkim olmaq istəməyib. Sadəcə valideynlərinin arzusunu həyat keçirərək tibb institutunda oxuyub. İnstitutu bitirdikdən sonra Serebryakova bir gün də olsun belə həkim işləməyib. O, ilk əmək fəaliyyətinə yerli qəzetlərdə ədəbi işçi, müxbir kimi başlayıb, sonralar isə fəaliyyətini Moskvada “Komsomolskaya pravda” qəzetində davam etdirib. Jurnalistika fəaliyyətinin ilk illərindən imzası ilə tanınan Serebryakova Çinə, Fransaya, İspaniyaya, İsveçə ezamiyyətlərə göndərilib, maraqlı yazıları ilə diqqəti cəlb edib. Karl Marks haqqında yazacağı romana materiallar toplamaq üçün o, Kremlin xüsusi razılığı ilə Qərbi Avropaya səfər edib.

Serebryakovanı fərqləndirən cəhətlərdən biri də onun cazibədar xarici görünüşü olub ki, bu da yazıçıya kifayət

qədər “problem” yaradıb. Bir çox dövlət məmurları, yazıçılar və şairlər, bəstəkar və rəssamlar Serebryakova qarşısında öz sevgilərini etiraf ediblər. Yazıçı isə öz seçimini çox ləngitməyib. O, Siyasi Büronun üzvü və SSRİ-nin ilk maliyyə komissarı (naziri) Qriqori Sokolnikovun evlilik təklifini qəbul edib və onunla ailə həyatı qurub.

Ailə qurduqdan sonra Qalina Serebryakovanın yaradıcılıq imkanları daha da genişləndi. Xarici ölkələrə səfərlərinə heç bir məhdudiyyət qoyulmayıb. Bu ərəfədə onun bir neçə kitabı nəşr olub. Amma bu rahat, güzəştli və imtiyazlı həyat uzun sürməyib, repressiya dalğaları bu ailənin də rahatlığını pozub.

1936-cı ilin iyul ayında Qriqori Sokolnikov antisovet fəaliyyətdə ittiham olunaraq həbs edilib. Həbsdən sonra o, İosif Staline bir neçə məktub ünvanlayıb, fəa-

liyyətində heç bir antisovet əməlinin olmadığını anlatmağa çalışmış və xahiş edib ki, həyat yoldaşını bu məsələlərə qatmasınlar. Stalin Sokolnikovu əfv etməyib, amma həyat yoldaşının azadlıqda qalacağına söz verib. Beləliklə, Qriqori Sokolnikov 10 il azadlıqdan məhrumetmə cəzasına məhkum edilib. Qalina Serebryakova həyat yoldaşının azadlığa çıxması üçün bütün mümkün variantlara əl atıb. Ancaq heç bir ay ötməmiş onu da həbs edərək sürgünə göndəriblər.

1939-cu ildə Qriqori Sokolnikov türmədə öldürülüb. Ölüm haqqında rəsmi rəydə səbəb “qəfil ürəktutma” qeyd olunub. Sonralar məlum olub ki, sabiq maliyyə nazirinin ölümünü Lavrenti Beriya si-fariş edib.

Qalina Serebryakovaya təyin edilən sürgünün müddəti əvvəlcə 3 il olub. Daha sonra bu müddət 5 il də uzadılıb. 8 ildən sonra isə yazıçıya daha 10 il sürgün həyatı hökmü oxunaraq Qazaxıstana göndərilib.

Serebryakova 18 il ərzində mənəvi və fiziki işgəncələrlə yaşayıb. Nəhayət, 1955-ci ildə azadlığın qapısı onun üzünə açılıb. Yazıçı Moskvaya qayıdan kimi Nikita Xruşova müraciət ünvanlayıb. Xruşov Serebryakovanın müraciətini müsbət cavablandıraraq Serebryakova uzun illərdən sonra partiya və Yazıçılar İttifaqına bərpə olunub. 1956-cı ildə onun Karl Marks haqqında yazdığı trilogiyası işıq üzünə görüb.

Sürgün həyatı yazıçının səhhətində ciddi problemlər yaratsa da, Serebryakova ömrünün son illərinə qədər qələmini yerə qoymayıb. O, 1980-ci ildə, 74 yaşında vəfat edib.

Təqdim edən: İlham Cəmiləoğlu

Körpəni yatıranda çox yelləməyin, beyinə qan sıza bilər

Uşaqları yelləyərək yatırmaq düzgündürmü? Bunun zərərli tərəfləri varmı?

Uşağı yatırmaq üçün ayaqda, adeyal və ya beşikdə yelləmək üsullarından istifadə edilir. Xüsusən də körpənin ilk üç ayında qaz sancıları olduğundan çərsiz qalan valideynlər ətrafdakı yaşlı insanların məsləhəti ilə uşağı ayaqda yelləməyə başlayırlar. Çox zaman da uşaq illər boyu bu üsulla yatmağa davam edir. Hətta bu vəziyyət bütün gecə ananın ayağından ay-

rılmamaq vərdişinə çevrilə bilər.

Nevroloq Aynur Zeynalova deyir ki, körpələri yatızdırarkən yelləmək, havaya atıb-tutmaq olmaz. Bu, uşağın sağlamlığında ciddi fəsadlar yarada bilər. Daxili qulaqda bədənin müvazinətini nizama salan mürəkkəb sistem - vestibulyar aparatı yerləşir. Bu vestibulyar aparatında xüsusi maye - labirint mayesi olur. Burdakı hüceyrələr başın ən kiçik hərəkəti ilə çalxalanan daxili qulaq mayesinin çırpıntıları ilə oyandırılaraq, başın hərəkətini beyinə itələyir. Çox sürətlə fırlanıqda ordakı

maye hələ də fırlanıdığından baş gicəllənməsi deyilən bir hal ortaya çıxır. Uşaq yellənən zaman da gözleri sabit bir nöqtəyə baxır və vestibulyar labirintdəki hüceyrələr silkələ-nərək, körpənin baş gicəllənməsi kimi bir hisslə yuxuya getməsinə səbəb olur. Uşaq yatmaq ehtiyacından çox sərsəmlik hissiylə yatmağa başlayır. Körpənin ağlamasını dayandıra bilmədikdə get-gedə daha güclü formada bir yerdən digər yerə itələnmiş kimi yellənməyə başlayır.

Bu cür həddən artıq yellənmə təhlükəli nəticəyə səbəb ola bilər: *"Körpələrin başı bədənə nisbətən böyükdür. Buna görə başın önə-axcaya atılması və ya sağa-sola çevrilməsi zamanı ciddi fəsadlar yaranar. Məsələn, boyundan beyinə gedən damarlar yırtularaq, baş beyinə qan sızar. 1 yaşa qədər körpələrlə daha ehtiyatlı davranmaq lazımdır. Körpələri sevmək məqsədiylə silkələmək, atıb-tutmaq da qəti qadağandır. Körpələri silkələyən zaman tək beyin qanaması deyil, beyindən qarın boşluğuna yönələn azan sinirin qopması, nəticədə tə-*

nəffüs dayanması baş verir. Ən çox rast gəlinən hal budur".

Həkimin sözlərinə görə, yuxu problemi olan uşağı saatlarla silkələyib yatırtmağa çalışmaqdan əvvəl həkimə müraciət etmək lazımdır. Uşağın həkim tərəfindən müayinə edilərək hər hansı bir sağlamlıq problemi olub-olmadığı araşdırılmalıdır.

Körpələri necə yatırmaq lazımdır?

Yuxuya getmə üsulları hər körpədə fərqlidir. Xüsusən də uşağın qaz sancıları keçdikdən sonra ona yatma vərdişi aşılanmalıdır. Körpəni yatırmaq üçün çalışın zaman onun tox, altının təmiz, mühit istiliyinin və geyiminin uyğun olub-olmadığına nəzarət etmək lazımdır. Əgər bütün bu şərtlər təmin edilərsə və körpə yene ağlayırsa, demək, körpənin ağlaması yatmaq ehtiyacından yaranıb.

Körpə hər axşam eyni saatlarda öncə qucaqda sakitləşdirilməlidir. Daha sonra zəif işıqda, öz yatağında uzadılmalıdır. Onun küreyini sığallamaq, əlindən tutmaq olmaz. Bir az böyüdükdən sonra "yatmaq dostu" kimi bir oyuncaq yuxuya getməsinə asanlaşdırıla bilər. Lakin bu oyuncaq sadəcə yataqda verilməlidir.

Bu meyvə orqanizmi xərcəngdən qoruyur

Həkimlər orqanizmi xərcəngdən qoruyan meyvəni açıqlayıblar.

Şaftalı karotenoidlər və kofein turşusu ilə birlikdə güclü antioksidant kimi fəaliyyət göstərən fitonutrientlər, bioaktiv birləşmələr əmələ gətirir.

Araşdırmalara görə, bu birləşmələr toksinlərdən və sərbəst radikallardan oksidləşmə proseslərini yavaşlatmağa və azaltmağa kömək edir. Bu da şaftalının güclü anti-xərcəng xüsusiyyətlərinə malik olması deməkdir. Şaftalı ürəyə müsbət təsir edir, həzmi yaxşılaşdırır və qanda normal xolesterin səviyyəsini saxlayır.

Təsisçi:

Tapdıq Abbas

Baş redaktor:

Akif Nəsirli

Birinci müavin:

Şahnaz Salehqızı

İnformasiya şöbəsinin müdiri:

Röyal Əsədli

Bölgə müxbirləri:

Vaqif Cəmilov
Sadıq Sadıqov
Fərman Məhəmməd Əzizli

İqbal Məmmədov
İlkin Əsədzadə

Qəzet 16 fevral 2003-ci ildən çıxır.

Ünvan: AZ 1073, Azərbaycan, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, 6-cı mərtəbə "Azərbaycan" nəşriyyatı

E-mail: paralel_qazeta@mail.ru

Qəzet Vüqar Tofiqoğlu mətbəəsində çap olunur.

Əlyazmalara rəy verilmir və geri qaytarılmır.

Qeydiyyat №257

Sifariş: 2185 Tiraj: 1550

Ata-uşaq münasibəti: Özgüvəni artırır, şəxsiyyəti formalaşdırır

Uşağın inkişafında analarla yanaşı ataların da rolu böyükdür. Bununla əlaqədar psixiatriya mütəxəssisi Dos. Dr. Serhat Tunç məlumat verir. Güclü ata-övlad ünsiyyəti olan uşaqların müsbət şəxsiyyət xüsusiyyətlərini inkişaf edir. Ata ilə qarşılıqlı əlaqə uşağın intellektual, sosial-emosional, cinsi-rol və şəxsiyyət inkişafında mühüm rol oynayır.

Ata-övlad qarşılıqlı əlaqəsinin uşaqların həm sosial, emosional və ünsiyyət bacarıqlarını inkişaf etdirmələri, həm də onları real xarici dünyaya hazırlamaları üçün son dərəcə əhəmiyyətli olduğunu vurğulayan psixiatr bildirib ki, valideynlərin uşaq yetişdirərkən məsuliyyəti

paylaşmanın vacibliyini anlamalıdır. Ata fiquru uşaq inkişafındakı əhəmiyyətli yer tutur.

"Həm ananın, həm də atanın qarşılıqlı əlaqəsi uşağın sağlam inkişafında fərqli nəticələrə malikdir. Ata-övlad qarşılıqlı əlaqəsi uşaqda diferensiallaşmaya başlayır, onu müstəqil edir və yaradıcılıq verir. Bu səbəbdən atalar da övladları ilə oyunlar oynamalı, onlara kitab oxumalı, nümunə olmalıdırlar",-deyə mütəxəssis qeyd edib.

Onun sözlərinə görə, xüsusilə 0-6 yaş qrupunda bu münasibətlər çox önəmlidir. Şəxsiyyətin əsas quruluşu altı yaşa qədər formalaşır. Ata-övlad ünsiyyəti güclü olan uşaqlarda müsbət şəxsiyyət xüsusiyyətlərinin formalaş-

dığı görülür. Unutmaq olmaz ki, yaxşı ata-övlad münasibəti həm də uşağın həyata münasibətini də gücləndirir. Ata-övlad münasibətində ən vacib məqam uşağa sevilirdiyini və dəyər verildiyini hiss etməkdir. Bu uşaqlarda özgüvəni gücləndirir. Uşaqlar

səhv etdikdə onları mühakimə etmədən, qınamadan dinləməyə çalışaraq hisslərini anlamağa çalışılmalı, uşağın düşüncələri dinlənilməlidir. Bundan əlavə, ata örnək olmaq üçün verdiyi məsləhətlərə ilk olaraq özü əməl etməlidir.